



Historia

Zestawienie tematyczne
zbiorów multimedialnych
za lata 2018-2023

Opracowanie

Anita Bałas

Biblioteka Pedagogiczna w Ostrołęce

Dział Zbiorów Specjalnych

SPIS TREŚCI:

1. Opowieści z historią w tle – audiobooki 3-6
2. Poznaj prawdziwe historie – filmy dokumentalne..... 7-21
3. Filmowe opowieści z historią w tle – filmy fabularne..... 22-34
4. Poznaj historię z grami planszowymi..... 35-38

Opowieści z historią w tle

audiobooki

1. **Inny świat** [Książka mówiona] / Gustaw Herling-Grudziński. - Kraków : Wydawnictwo Literackie, 2019. CD 2129

Jedno z najważniejszych świadectw więźnia łagru i zarazem jeden z najistotniejszych utworów w historii polskiej – i światowej – literatury XX wieku. Wstrząsająca wiwisekcja mechanizmów sowieckiego totalitaryzmu i obraz ludzkiej natury wystawionej na najcięższą z prób.

2. **Jadwiga kontra Jagiełło** [Książka mówiona] / Grażyna Bąkiewicz. - [Piaseczno] : Heraclon International - Storybox.pl ; [Warszawa] : Nasza Księgarnia, [2018]. CD 2431

Grupa nastolatków przenosi się do czasów, kiedy Polską rządziło jednocześnie dwóch królów. Mają sprawdzić, kto – królowa Jadwiga czy Władysław Jagiełło – zrobił więcej dla Polski. Dziwne? Wcale nie! W niedalekiej przyszłości nauka historii wygląda zupełnie inaczej... Szczególnie gdy nauczycielem jest pan Cebula.

3. **Jan Peszek czyta Zostało z uczyty bogów Igora Newerlego** [Książka mówiona]. - Warszawa : Agora : Dom Wydawniczy Bellona, copyright 2007. CD 2050

Wydana w 1986 r. książka „Zostało z uczyty bogów” to przede wszystkim klasyczny Bildungsroman – rzecz o kształtowaniu światopoglądu i życiowej postawy młodego bohatera, tu samego autora, Igora Newerlego. W tej sfabularyzowanej biografii autor ukazuje nam swoje dorastanie: od beztroskiego dzieciństwa w Białowieży, przez I wojnę światową, zainteresowanie bolszewizmem i komsomolski fanatyzm, aż do pozbycia się wszelkich złudzeń wobec rewolucji, sowieckie więzienie i ucieczkę do Polski. „To nie inspiracja, to powód” – powiedział autor o związkach między fabułą a własną biografią. Bohater książki, na początku gorliwy rewolucjonista, dość szybko dostrzega pułapkę, do której może go ona zaprowadzić. Dzieje się to dużo szybciej niż w przypadku samego autora, który tym gestem mógłby wpisać się w nurt prozy rozliczeniowej. Chwila zadumy nad jednym z rodzinnych grobów zapoczątkowała bowiem fascynującą opowieść o przeszłości, o wczesnych latach dziecięcych w cieniu wielkiej puszczy, o dorastaniu w ogarniętej rewolucją Rosji radzieckiej.

4. **Kaktusy z Zielonej ulicy** [Książka mówiona] / Wiktor Zawada. - [Piaseczno] : Heraclon International - Storybox.pl ; Poznań : Zysk i S-ka Wydawnictwo, copyright 2020. CD 2437

Niezwykłe przygody urwisów z Zamościa w czasie II wojny światowej. Dzidek Cent, Bysiek Stawski, Milka i jej brat Jędrzek Szelest ostatnie dni wakacji 1939 roku spędzają na swój ulubiony sposób – bawiąc się w Indian oraz rywalizując z kolegami z sąsiedztwa. W tym czasie pojawiają się nowe atrakcje – ciągnące na zachód kolumny wojska, wyjące syreny, próbny alarm lotniczy... Dzieci nie spodziewają się, że tego września będą musiały szybko dorosnąć. Postanawiają zorganizować się w drużynę wojskową o nazwie „Kaktusy”, a swoją dziecięcą wyobraźnię wykorzystać w walce z wrogiem. Ich orężem staną się psikusy, a celem ośmieszanie Niemców. Dość szybko z łobuziaków zmieniają się w mądrych patriotów.

5. **Kazimierzu, skąd ta forsa?** [Książka mówiona] / Grażyna Bąkiewicz. -[Piaseczno] : Heraclon International - Storybox.pl ; [Warszawa] : Nasza Księgarnia, [2018]. CD 2430

Grupa nastolatków przenosi się do czasów panowania Kazimierza Wielkiego. Mają sprawdzić, w jaki sposób król zdobył środki na zamki, miasta, mury obronne, drogi. Dziwne? Wcale nie! W niedalekiej przyszłości nauka historii wygląda zupełnie inaczej... Szczególnie gdy nauczycielem jest pan Cebula.

- 6. Leśna szkoła strzelca Kaktusa** [Książka mówiona] / Wiktor Zawada. - [Piaseczno] : Heraclon International - Storybox.pl ; Poznań : Zysk i S-ka Wydawnictwo, copyright 2020. **CD 2439**

Ostatnia część wojennych przygód urwisów z Zamościa. Wojenna zawierucha rozdzieliła starych przyjaciół z drużyny Kaktusów. Wypędzeni z własnego domu przez Niemców Szybki Jędrzek i Milka uciekają do Biłgoraju, Kogut i Dzidek trafiają do obozu, a Jasiek Cielebąk dołącza do partyzantki.

Chłopaka czeka ciężka zaprawa pod czujnym okiem sierżanta, który będzie się starał go przekonać, że aby zachować własną godność, z przeciwnikiem należy się mierzyć w uczciwej walce. Jasiek będzie musiał szybko dorosnąć i zrozumieć, że wymarzona służba w wojsku to nie tylko bezpośrednie starcia z wrogiem, ale także... niełatwe dyżury w kuchni czy organizowanie zaopatrzenia dla współtowarzyszy.

- 7. Mamy niepodległość!** [Książka mówiona] / Grażyna Bąkiewicz. -[Piaseczno] : Heraclon International - Storybox.pl ; [Warszawa] : Nasza Księgarnia, [2019]. **CD 2434**

Grupa nastolatków przenosi się do Polski z dziewiętnastego i dwudziestego wieku. Muszą sprawdzić, czy Polacy zawdzięczają wolność sobie samym, czy sytuacji międzynarodowej. Ale to nie wszystko, dzieciaki mają tajny plan. Chcą odnaleźć monety, na które przetopione zostały korony i berła polskich królów, i odtworzyć z nich te korony. Dziwne? Wcale nie! W niedalekiej przyszłości nauka historii wygląda zupełnie inaczej... Szczególnie gdy nauczycielem jest pan Cebula.

- 8. Matka noc** [Książka mówiona] = Mother Night / Kurt Vonnegut ; przełożył Lech Jęczmyk. - Poznań : Zysk i S-ka Wydawnictwo ; Piaseczno : we współpracy z Heraclon International, copyright 2020. **CD 2303**

Amerykański pisarz Howard W. Campbell jr, umieszczony podczas II wojny światowej przez amerykański wywiad w samym sercu nazistowskiej maszyny propagandowej, po latach staje przed sądem państwa Izrael jako zbrodniarz wojenny. Jego osobą interesuje się również wywiad radziecki... Życie Howarda W. Campbella jr. zmienia się w koszmar, z którego jedynym wyjściem może okazać się śmierć.

- 9. Mieszko, ty wikingu!** [Książka mówiona] / Grażyna Bąkiewicz. - [Piaseczno] : Heraclon International - Storybox.pl ; [Warszawa] : Nasza Księgarnia, [2018]. **CD 2429**

Aleks, Słoni, Witek, Ola, Gruby i Zuzka przenoszą się do roku 990. Mają sprawdzić, czy Mieszko był wikingiem. Dziwne? Wcale nie! W niedalekiej przyszłości nauka historii wygląda zupełnie inaczej... Szczególnie gdy nauczycielem jest pan Cebula.

- 10. Od koła do formuły 1** [Książka mówiona] : historia motoryzacji / Michał Gąsiorowski. [Piaseczno] : Heraclon International ; Warszawa : Wydawnictwo Nasza Księgarnia, [2019]. **CD 2186**

Z tej książki dowiemy się między innymi dlaczego Ford T to najważniejszy samochód XX wieku, jak na rozwój motoryzacji wpłynął Arnold Schwarzenegger oraz w jaki sposób Rolls i Royce'em stworzyli najbardziej luksusowe auto świata. Poznamy również najważniejsze auta polskiej produkcji. Dowiemy się czym różnią się rajdy od wyścigów i jakie są te najstydniejsza, jaki jest aktualny rekord prędkości samochodu i jak trudno było go osiągnąć. Zostaniemy zabrani na przejażdżkę po najstydniejszej trasie terenowej w Stanach Zjednoczonych, gdzie przejechanie 30 kilometrów zajmuje aż trzy dni. Poznamy też różnicę pomiędzy pick-up'em a coupé i jak działa silnik.

- 11. Rzeźnia numer pięć** [Książka mówiona] = Slaughterhouse-Five / Kurt Vonnegut ; przełożył Lech Jęczmyk ; wiersze przełożył Janusz Jęczmyk. - Poznań : Zysk i S-ka Wydawnictwo ; Piaseczno : we współpracy z Heraclon International, copyright 2020. **CD 2300**

W zamyśle autora miała to być jego pierwsza książka. A jednak Vonnegut potrzebował dystansu lat, a także doświadczenia wynikającego z publikacji czterech wcześniejszych powieści, by wreszcie przelać na papier swe doświadczenia z czasów, kiedy jako jeńiec wojenny był świadkiem bombardowania Drezna. W rezultacie powstała książka uchodząca za jedną z najwybitniejszych amerykańskich powieści antywojennych. Jest to książka o pisarzu, który nie potrafi wymazać z pamięci wspomnień z czasów wojny, chociaż z racji swego zawodu od lat zajmuje się

tworzeniem fikcji; książka silnie autobiograficzna, mieszająca dokument z science fiction, pełna trupów i gwałtu, oskarżeń i egzorcyzmów, panicznego strachu i miłości; wreszcie – mówiąc słowami autora – książka „krótka i popaprana, bo o masakrze nie sposób powiedzieć nic inteligentnego.

12. Stasiu, co ty robisz? [Książka mówiona] / Grażyna Bąkiewicz. - [Piaseczno] : Heraclon International - Storybox.pl ; [Warszawa] : Nasza Księgarnia, [2019]. **CD 2433**

Grupa nastolatków przenosi się do osiemnastowiecznej Polski. Mają sprawdzić, kto odpowiada za upadek Rzeczypospolitej. Żli sąsiedzi? Beznadziejny król? A może po prostu pech? Dziwne? Wcale nie! W niedalekiej przyszłości nauka historii wygląda zupełnie inaczej... Szczególnie gdy nauczycielem jest pan Cebula.

13. Ta potworna wojna [Książka mówiona] / Grażyna Bąkiewicz. - [Piaseczno] : Heraclon International - Storybox.pl ; [Warszawa] : Nasza Księgarnia, [2020]. **CD 2435**

Grupka nastolatków przenosi się w czasy drugiej wojny światowej. Mają sprawdzić, jak udało się pokonać Hitlera i zakończyć tę potworną wojnę. Przy okazji pomogą uratować przed kradzieżą „Bitwę pod Grunwaldem” Jana Matejki i nauczą się śpiewać zakazane piosenki. Dziwne? Wcale nie! W niedalekiej przyszłości nauka historii wygląda zupełnie inaczej... Szczególnie gdy nauczycielem jest pan Cebula.

14. Ta śmieszna i straszna PRL [Książka mówiona] / Grażyna Bąkiewicz. - [Piaseczno] : Heraclon International - Storybox.pl ; [Warszawa] : Nasza Księgarnia, [2022]. **CD 2436**

Grupka nastolatków przenosi się w lata 50. XX wieku. Mają sprawdzić, dlaczego w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej ciągle brakowało papieru toaletowego. Przy okazji dowiedzą się, dlaczego w PRL świętowanie było obowiązkowe, a noszenie kolorowych skarpetek i niektóre żarty zakazane pod groźbą surowych kar! Dziwne? Wcale nie! W niedalekiej przyszłości nauka historii wygląda zupełnie inaczej... Szczególnie gdy nauczycielem jest pan Cebula.

15. Wielka wojna z czarną flagą [Książka mówiona] / Wiktor Zawada. - [Piaseczno] : Heraclon International - Storybox.pl ; Poznań : Zysk i S-ka Wydawnictwo, copyright 2020. **CD 2438**

Kolejne przygody urwisów z Zamościa w czasie II wojny światowej. Nadszedł trzeci rok okupacji. Wojna coraz mocniej daje się we znaki nie tylko dorosłym mieszkańcom Zamościa, ale i tutejszym dzieciom. Członkowie rozwiązanej rok temu drużyny Kaktusów z Zielonej ulicy (Dzidek Cent, Jasiek Cielebąk, Szybki Jędrzek i jego siostra Milka) na własnej skórze boleśnie doświadczają życia w okupowanym mieście: dowiadują się, czym są godzina policyjna i uliczne łapanki, obserwują, jak okrutnie Niemcy obchodzą się z Żydami, a także poznają trudne losy wysiedleńców z Wielkopolski. Muszą też zmierzyć się z licznymi zaczepkami ze strony dowodzonego przez demonicznego Hansa Teufła oddziału Hitlerjugend, w którym wbrew własnej woli znalazł się ich dawny kolega Romek Modrak. I choć większość Kaktusów głęboko przeżywa zdradę chłopaka, Milka ciągle wierzy, że nie wszystko jest jeszcze stracone...

16. Wojtek [Książka mówiona] : żołnierz bez munduru / Eliza Piotrowska. - Poznań : Święty Wojciech Dom Medialny, [2017]. **CD 2114**

Historia Wojtka, żołnierza, który wędrował z armią generała Andersa przez Bliski Wschód, a następnie znalazł się we Włoszech, gdzie walczył o Monte Cassino.

17. Zbigniew Zamachowski czyta Imperium Słońca Jamesa Ballarda [Książka mówiona]. - Warszawa : Agora : Dom Wydawniczy Bellona, copyright 2007. **CD 2054**

Autor książki Jim Ballard jako nastoletni chłopiec został przewieziony do obozu w Szanghaju w 1982 r. i spędził tam czas do końca wojny. Obóz zorganizowali Japończycy okupujący Chiny i sprowadzający tam Amerykanów i Europejczyków. W betonowych barakach przebywało około 600 dzieci. Powieść wydana w 1984 r. ma taką właśnie fabułę: mały chłopiec trafia do obozu i opisuje tę rzeczywistość, patrząc na nią swoimi oczami. Oczywiście – jak to dziecko – czasem zmyśla, czasem celowo fantazjuje, aby uciec od realiów wojennej rzeczywistości. Autor twierdził poza tym, że dzieci nie żyły w obozach aż tak strasznie. Miały do zabawy mnóstwo starych śrubokrętów czy scyzoryków, wdychały do bambusowych mieczy i rękawic, które nosili rozbawieni ich zachowaniem japońscy jeńcy.

18. Zbigniew Zapasiewicz czyta Lwy mojego podwórka Jarosława Abramowa-Newerlego [Książka mówiona]. - Warszawa : Agora : Dom Wydawniczy Bellona, copyright 2007. CD 2051

To jedna z trzech części historii, którą w oparciu o własne przeżycia zapisał Jarosław Abramow-Newerly. Powstały też „Lwy wyzwolone” – o najczarniejszych latach stalinowskich oraz „Lwy STS-u” – o niespodziewanej karierze satyryka. Pierwsza część, która jest treścią tej publikacji, od razu zdobyła rzesze czytelników. Aby wypożyczyć ją z biblioteki tuż po wydaniu, trzeba było zapisać się na listę i czekać kilka miesięcy. Nic dziwnego. Była to przecież barwna opowieść o najnowszych dziejach Żoliborza, który został potem doszczętnie zniszczony w czasie wojny. Teraz możemy poznawać go już tylko poprzez tę lekturę. Abramow-Newerly opisał powszedni dzień okupacji widziany oczami sześciolatka. Nie wiedział na przykład, że woźną w jego przedszkolu była Janina Bierutowa, żona późniejszego wodza narodu. Wielu spraw nie rozumiał. Pisarz mistrzowsko portretuje kolegów z podwórka, pokazując radości i dramaty nie tylko jednego domu na Żoliborzu, lecz także całego swojego pokolenia.

19. Zyguncie, i kto tu rządzi? [Książka mówiona] / Grażyna Bąkiewicz. - [Piaseczno] : Heraclon International - Storybox.pl ; [Warszawa] : Nasza Księgarnia, [2018]. CD 2432

Grupa nastolatków przenosi się do szesnastowiecznej Polski. Mają sprawdzić, kto wtedy naprawdę rządził naszym krajem: Zygmunt Stary, królowa Bona, Zygmunt August, a może ktoś inny? Dziwne? Wcale nie! W niedalekiej przyszłości nauka historii wygląda zupełnie inaczej... Szczególnie gdy nauczycielem jest pan Cebula.

Poznaj prawdziwe historie filmy dokumentalne

1. **Attila** [DVD] = Attila the Hun / scenariusz Tony Etchells ; reżyseria Gareth Edwards. Cortes / scenariusz i reżyseria Andrew Grieve. - Warszawa : Best Film, 2008. **DVD 3787**

Na początku V wieku los dużej części Europy i Azji spoczywał w rękach jednego człowieka: Attili, wodza Hunów, zwanego Biczem Bożym. Jego imię stało się synonimem nienasyconej ambicji i okrucieństwa. Przez pięć lat siał zniszczenie na obszarach znajdujących się pod panowaniem Cesarstwa Zachodniorzymskiego grabiąc, plądrując, niszcząc miasta i rabując złoto. Jego sukces nie był jednak wyłącznie efektem brutalnej siły. Jego mobilna armia, składająca się głównie z kawalerii poruszała się z niezwykłą szybkością, pokonując duże odległości i uderzając niespodziewanie. W końcu rozpoczął jedną z najbardziej zuchwałych i grabieżczych kampanii w historii, wdzierając się głęboko na tereny Cesarstwa Zachodniorzymskiego, zamieszkałe przez Franków. W bitwie na Polach Katalaunijskich starł się z połączonymi siłami armii rzymskiej i barbarzyńców pod wodzą wielkiego Flawiusza Aetiusa. W lutym 1519 roku młody hiszpański adwokat Hernan Cortes przybił do wybrzeży Meksyku i brawurowym atakiem zatopienia własnego statku odciął sobie i swoim ludziom wszelką możliwość odwrotu. Jego ogromna ambicja pchnęła go do czynu niezwykłego - próby podbicia Imperium Azteckiego siłami zaledwie trzystu ludzi w imię króla, ojczyzny i kościoła katolickiego. To, co potem nastąpiło, zwane jest "największą przygodą wszech czasów". Wszedłszy głęboko w tropikalną dżunglę, Cortes odkrył największe wówczas miasto świata - tajemniczą stolicę imperium Azteków, Tenochtitlan. Wkroczywszy bez walki do miasta, pojmał cesarza Montezumę II. Po śmierci przywódcy Aztekowie wyparli Hiszpanów ze swojej stolicy. Cortes bez wytchnienia przez rok walczył o odzyskanie miasta. Trzy czwarte jego kompanów straciło w tych walkach życie. Konkwistador wreszcie osiągnął swój cel, jednak okupiony wielkim kosztem.

2. **Bitwa o honor Miasta** [DVD] / scenariusz i reżyseria Eugeniusz Starky. Tacy jak my / scenariusz i reżyseria Piotr Mularuk, Maria Siniarska. - Warszawa : Kondrat-Media, 2019. **DVD 3698**

„Bitwa o honor...” to panoramiczna historia Polski 1939-1945 na tle Powstania Warszawskiego dla całego świata. Film ukazuje codzienność mieszkańca-powstańca Warszawy '44 w kontekście najważniejszych wydarzeń II wojny światowej. Oryginalnie film wyprodukowano w 2018 roku.

"Tacy jak My" to film odbiegający od dotychczasowych produkcji dokumentalnych o Powstaniu Warszawskim.

To próba zobrazowania wpływu, jaki wywarło Powstanie Warszawskie na współczesnych młodych warszawiaków, ale przede wszystkim na popkulturowych artystów, którzy odwołują się w swoje twórczości do motywów Powstania Warszawskiego. Materiały dodatkowo uzupełnia część archiwalna przedstawiająca autentyczne nagrania i fotografie z okresu powstania.

3. **Broken Silence** [DVD] / Steven Spielberg, Survivors of the Shoah Visual History Foundation ; produkcja James Moll. - USA : Universal Studios, copyright 2004. **DVD 4454**

Seria pięciu filmów o ludzkiej odwadze, bohaterstwie i triumfie nad tragicznymi wydarzeniami drugiej wojny światowej.

4. **Dachau** [DVD] : cywilizacja śmierci / reżyseria Kamil Kulczycki. - Warszawa : Kondrat-Media, copyright 2021. **DVD 4565**

Dachau – tutaj, w sennym bawarskim miasteczku u podnóża Alp, w marcu 1993 roku otworzyły się bramy piekła. To właśnie tutaj powstał pierwszy obóz koncentracyjny na terenie Rzeszy Niemieckiej, prototyp wszystkich późniejszych niemieckich obozów pracy. O tym bestialskim miejscu w nieludzkich czasach opowiadają świadkowie we wstrząsającym obrazie młodego reżysera – Kamila Kulczyckiego. Bohaterami filmu są obywatele praktycznie całej podbitej przez Hitlera Europy. Teraz to prawdziwi ludzie, wtedy – zaledwie numery. To oni dają świadectw cywilizacji śmierci...ku przestrodze. Każda opowiadana historia jest inna. W dramatycznych relacjach przeplatają się zwątpienie z nadzieją; utrata z odzyskiwaniem wiary w Boga, modlitwa o śmierć z chęcią ocalenia. Wszędzie jednak pojawiają się te same dramatyczne wątki: egzekucji, głodu, wielogodzinnych apeli katorżniczej pracy i tortur w miejscu, gdzie „więzień nie ma żadnych praw, oprócz prawa do śmierci”. Film Dachau to nie tylko żywa lekcja historii, to utrwalenie i zachowanie pamięci o tym, o czym kolejnym pokoleniom nie wolno zapomnieć, aby czas zagłady i pogardy nigdy się nie powtórzył.

- 5. Decydujące starcia. Bitwa pod Maratonem [DVD] = Decisive Battles. Battle of Marathon / produkcja Allan Sherwin. Zawód dowódcy. Maraton = Command Decisions. Marathon / scenariusz Katie Buono. - Poznań : AmerCom, 2011. DVD 4337**

Na początku V w. p.n.e. perski król Dariusz dążył do opanowania Grecji. Miał nadzieję, że wewnętrzne spory między polis ułatwią mu zadanie. Jego armia w Tracji poniosła klęskę, jednak Dariusz nie poddawał się. Wysłał kolejne wojska, które tym razem miały więcej szczęścia i zdołały przebić się aż do granic Attyki. Oddziałami dowodzili Datis i Artafernes. Dariusz planował uderzyć na Ateny, jednak niespodziewanie, nieopodal Maratonu, jego żołnierzy powstrzymali hoplici. Choć Ateńczyków było prawie o połowę mniej niż Persów, udało im się pokonać wroga. Udowodnili, że mniejsza armia może zwyciężyć większą, jeżeli jest lepiej od niej zorganizowana i przygotowana, a o zwycięstwie często decyduje strategia, nie liczebność.

- 6. Duchem ciosany [DVD] / scenariusz Paweł Nowacki ; reżyseria Arkadiusz Gołębiwski. - Warszawa : IPN, 2019. DVD 3883**

Dokumentalna opowieść o trzydziestoletniej obecności krzyża na placu Piłsudskiego w Warszawie. Autorzy filmu skupiają się na okresie od pamiętnego kazania papieskiego z 2 czerwca 1979 r. po wydarzenia współczesne, czyli postawienie kamiennego krzyża w tym historycznym miejscu. W tle przybliżone zostają przeżycia duchowe Polaków, narodziny Solidarności, burzliwe lata 80. oraz realia czasów współczesnych. Poznajemy świadków tamtych dni. Narrację historyczną uzupełnia relacja o procesie powstawania kamiennego monumentu według projektu Marka Kucińskiego, Jerzego Mierzwiaka i Natalii Wilczak.

- 7. Dzień gniewu [DVD] / Roman Brandstaetter ; adaptacja i reżyseria Tomasz Antoni Żak. - Warszawa : IPN, 2021. DVD 4538**

"Dzień gniewu" został napisany w 1962 roku przez Romana Brandstaettera pisarza i poetę chrześcijańskiego, który w swojej twórczości realizuje przekonanie o etycznej powinności tworzenia. Akcja tej fascynującej opowieści sensacyjnej wpisanej w formę misterium paschalnego toczy się w czasie II wojny światowej. W niewielkim miasteczku trwa właśnie obława na Żydów, jeden z ocalałych - Emanuel Blatt otrzymuje schronienie w pobliskim zakonie. Tragiczne wydarzenia, które rozgrywają się za murami klasztoru pozwalają spojrzeć z wielu perspektyw na zachowania człowieka w sytuacji śmiertelnego zagrożenia. Ważnym aspektem dramatu jest niejednoznaczna relacja między przeorem klasztoru, a komendantem SS Bornem. To znajomi sprzed wojny, którzy razem studiowali teologię w Rzymie. Brandstaetter ukazując tragiczny splot zdarzeń, dotyka samej istoty wiary.

- 8. Głosy zakłęte w kamieniu [DVD] = Voices in the stones / produkcja Jim Hatfield. - Poznań : AmerCom, 2011. DVD 4321**

W jednym z najstarszych miast majów - Copán - grupa badaczy w zawrotnym tempie rozwiązuje zagadki archeologiczne. Nad sekretami władców Copán głowi się ponad 50 pracujących tam naukowców; kluczem do rozwikłania tajemnic jest odczytanie pisma. Majowie pisali znakami wyrażającymi nie tylko dźwięki, ale przede wszystkim pojęcia. Z chwilą gdy znaczenie tych obrazków poszło w zapomnienie, pismo Majów stało się szyfrem

prawie niemożliwym do rozszyfrowania, tym bardziej że po wielu wiekach znaki, ulegając licznym przemianom, przestały być podobne do przedmiotów, które wyobrażały.

- 9. Golgota wrocławska** [DVD] : spektakl / scenariusz Piotr Kokociński, Krzysztof Szwagrzyk ; reżyseria Jan Komasa. Polska szuka bohaterów / scenariusz i reżyseria Arkadiusz Gołębiewski. - Warszawa : IPN, 2018. **DVD 3881**

Golgota wrocławska - spektakl z 2008 roku o powojennej komunistycznej zbrodni sądowej, odkrywaniu po latach prawdy o skazanych i miejsc ich pochówku.

Polska szuka bohaterów - dokument z 2017 roku o poszukiwaniu ofiar terroru komunistycznego w Polsce - m.in. Danuty Siedzikówny "Inki" - przez zespół pracowników IPN pod kierunkiem prof. Krzysztofa Szwagrzyka.

- 10. Heinrich Himmler** [DVD] : anatomia masowego mordercy = Heindrich Himmler : Anatomy of a Mass Murderer / scenariusz i reżyseria Michael Kloft. - Warszawa : Vision Film, 2009. **DVD 4457**

Portret człowieka uważanego przez wielu za drugą osobę w III Rzeszy, Himmler przeszedł do historii jako wyjątkowo okrutny i bezwzględny wróg Żydów i innych mniejszości, jest twórcą SS i Gestapo – dwóch najbardziej zbrodniczych formacji hitlerowskich.

- 11. Hitlerowskie Niemcy-społeczeństwo w latach 1933-1939. cz. 2.** [DVD] / scenariusz Jerome Kuehl. - Poznań : Amercom, 2009. **DVD 4122**

Wynik I wojny światowej sprawił, że Niemcy z entuzjazmem przyjęły dojście do władzy Adolfa Hitlera i jego partii nazistowskiej. Spustoszonemu krajowi obiecywano przywrócenie mocarstwowej pozycji na arenie międzynarodowej.

- 12. Hiroszima** [DVD] = Hiroshima / scenariusz i reżyseria Paul Wilmshurst. - Legnica : Studio Printel, 2006. **DVD 4346**

To był jeden z najbardziej wstrząsających momentów XX wieku. Pod kątem naukowym, technologicznym, politycznym i humanitarnym. Szóstego sierpnia 1945 roku amerykański samolot zrzucił bombę atomową na japońskie miasto Hiroszima. Wojna była skończona. Będziemy świadkami kluczowych wydarzeń poprzedzających katastrofę. Ujrzymy nawet co działo się... we wnętrzu bomby w momencie eksplozji. Równolegle prowadzona fabuła pozwoli nam poznać tak amerykański, jak i japoński punkt widzenia na okoliczności tego wydarzenia. Dzięki niedawno odtajnionym dokumentom, współpracy z generałem Paulem Tibbetsem - pilotem samolotu Enola Gay i cyfrowym efektem specjalnym powstał niezwykle realistyczny fabularyzowany dokument, odsłaniając kulisy i przerażające następstwa katastrofy...

- 13. Hitler i Mussolini** [DVD] : szorstka przyjaźń = Hitler & Mussolini : Brutal Friendship / scenariusz Ullrich H. Kasten, Hans-Dieter Schütt ; reżyseria Ullrich H. Kasten, Hans von Brescius. - Warszawa : Vision Film, 2009. **DVD 4556**

Studium relacji dwóch sojuszników, których działania doprowadziły do wybuchu największej wojny w dziejach ludzkości, i których armie podbiły większość wolnego świata.

- 14. Hitler i Stalin** [DVD] : śmiertelny pojedynek = Hitler Stalin : Duel for Dominance / scenariusz Ullrich H. Kasten, Hans-Dieter Schütt ; reżyseria Ullrich H. Kasten. - Warszawa : Vision Film, 2009. **DVD 4455**

Poruszający podwójny portret dwóch największych zbrodniarzy XX wieku, którzy choć nigdy się nie spotkali, wywierali na siebie przemożny wpływ, a których relacja mieściła się w ramach między fascynacją a nienawiścią.

- 15. Ikony 20 wieku** [DVD] = Icons / reżyseria Peter Sweasey, Elizabeth Dobson, Joe Myerscough, Julian Jones, Michael Ogden, David Vincent, Stephen Mizelas. - Warszawa : Best Film, 2019. **DVD 3932**

Ośmioodcinkowy serial przedstawiający portrety ludzi, którzy zmienili świat i brali czynny udział w tworzeniu rzeczywistości, w jakiej żyjemy.

16. Imperium wojowników - Wielcy Mogołowie [DVD] = Warrior Empire - The Mughals of India / reżyseria Sally Aitken. - Poznań : AmerCom, 2011. **DVD 4319**

Wielcy Mogołowie panowali w Indiach od XVI do XIX wieku. Ta pochodząca z terenów dzisiejszej Turcji i Mongolii dynastia wywodziła swój ród od Timurydów. Panowanie Mogołów w Indii zapoczątkował Babur, potomek Czyngis-chana. Udało mu się podbić tereny sultanatu delhijskiego i dać początek dynastii, która władała Indiami przez kolejne stulecia. Mogołom Indie zawdzięczają m.in. korzystną reformę edukacji i systemu monetarnego. Władcy z tej dynastii wyznawali islam i znajdowali się pod dużym wpływem kultury perskiej. Ostatniego władcę mogolskiego, Bahadura Szacha II, obalono dopiero pod koniec XIX wieku.

17. Jak powstaje imperium. Cesarstwo Bizantyjskie [DVD] = Engineering an Empire. The Byzantines / scenariusz i reżyseria Rebecca J. Ratliff. - Poznań : AmerCom, 2011. **DVD 4331**

Konstantyn Wielki był jednym z władców, którzy zmienili świat. Gdy zasiadał na tronie, cesarstwo było podzielone na dwie części. Konstantyn sprawował władzę nad Wschodem i Zachodem. Wkrótce po objęciu władzy cesarz wybrał się nad zatokę Złoty Róg, do Byzantionu, greckiej kolonii handlowej, gdzie włóczęgią wyrysował na ziemi granice miasta-stolicy. Nazwał je Konstantynopolem. Powstawało według planów rzymskich architektów. Położone na wzgórzach miasto podzielono na 14 dzielnic, połączonych szerokimi ulicami. Zaopatrzenie w wodę zapewniały akwedukty i cysterny służące do gromadzenia deszczówki. Konstantyn był wybitnym władcą, choć miał na rękach krew - zlecił zabójstwo syna, ponieważ podejrzewał go o romans z macochą; ona także poniosła śmierć z rozkazu cesarza. Na łożu śmierci władca przyjął chrzest; we śnie miał zobaczyć na niebie krzyż, a obok napis: "Pod tym krzyżem zwyciężysz".

18. Jak powstaje imperium. Chiny [DVD] = Engineering an Empire. China / scenariusz i reżyseria Joanna Chejade Bloom, Doug Ross. - Poznań : AmerCom, 2011. **DVD 4340**

Początki cesarstwa chińskiego do dziś budzą fascynację i podziw na całym świecie. Powstanie tak niezwykłego imperium nie byłoby możliwe, gdyby nie zasługi Shi Huangdi, zwanego Pierwszym Cesarzem. Jak to możliwe, że ten ambitny monarcha zjednoczył państwo bardzo zróżnicowane, tworząc imperium większe niż całe terytorium Europy? Choć Chińczycy zawdzięczają mu wiele istotnych udoskonaleń, jak ujednoczenie pisma czy wprowadzenie administracji, wokół jego postaci krąży wiele kontrowersji - Shi Huangdi był tyranem i rządził w sposób nieznośny sprzeciwu.

19. Jak powstaje imperium. Epoka Aleksandra [DVD] = Engineering an Empire. Greece: Age of Alexander / scenariusz i reżyseria Ted Poole. - Poznań : AmerCom, 2011. **DVD 4335**

Aleksander Wielki to postać niezwykła i fascynująca. Ten wybitny wódz w pełni zasłużył sobie na swój przydomek. Na jego krótkie, lecz wyjątkowo intensywne życie składają się wielkie wydarzenia, które wpłynęły na historię starożytnego świata. Już jako 15-latek Aleksander po raz pierwszy musiał dowodzić armią w bitwie. W krótkim czasie udało mu się podbić Anatolię (dzisiejsza Turcja) i pokonać Persję. Ze swoim wojskiem dotarł aż do Egiptu, którego królem ogłosił się oficjalnie. Stworzył jedno z największych imperiów w historii, a udało mu się tego dokonać w wieku 33 lat.

20. Jak powstaje imperium. Grecja [DVD] = Engineering an Empire. Greece / scenariusz i reżyseria Ted Poole. - Poznań : AmerCom, 2011. **DVD 4338**

W przeciągu wieków starożytna Grecja przeistoczyła się z grupy walczących ze sobą plemion w potęgę militarną i kulturalną. Została ojczyzną największych filozofów, naukowców, artystów. Jak doszło do tego, że suwerenne polis potrafiły współdziałać w obliczu zagrożenia? Poznamy metody działania słynnych wodzów, m.in. wielkiego ateńczyka Temistoklesa, dzięki któremu Grecy pokonali niebezpiecznych wówczas Persów, a flota grecka stała się potęgą na morzach w V wieku p.n.e. Prześledzimy też historię powstania dwóch najsłynniejszych antycznych eposów "Odysei" i "Iliady".

21. Jak powstaje imperium. Majowie [DVD] = Engineering an Empire. The Maya: Death Empire / scenariusz i reżyseria Dana K. Ross. - Poznań : AmerCom, 2011. DVD 4320

W pierwszym tysiącleciu naszej ery kształtowały się cywilizacje Nowego Świata. Mieszkańcy ówczesnej Europy i Azji nie podejrzewali nawet, że istnieje inna część świata, również zamieszkała: półkule wschodnią i zachodnią dzieliły niezbadane oceany. Na rozległych obszarach Ameryki Środkowej, terenach południowego Meksyku, półwyspu Jukatan oraz pasm górskich Gwatemali i Hondurasu, wśród tropikalnych lasów kryją się bezcenne zabytki pozostawione przez twórców rozwiniętej cywilizacji, jaka kiedykolwiek istniała w indiańskiej Ameryce, cywilizacji Majów. Przez niemal cztery stulecia, poczynając od hiszpańskiego podboju terytoriów Ameryki Środkowej, ruiny miast Majów spowijała mgła zapomnienia. Dopiero w drugiej połowie XIX w. rozpoczęły się systematyczne poszukiwania, badacze wydzielali ziemi i pożerającej wszystko dżungli wspaniałe pomniki tej kultury; jednym z nich jest pradawna stolica państwa majów - Tikal.

22. Jak powstaje imperium. Persowie [DVD] = Engineering an Empire. The Persians / scenariusz i reżyseria Hassan Ildari. - Poznań : AmerCom, 2011. DVD 4333

Królom z dynastii Achemenidów po raz pierwszy w dziejach udało się zjednoczyć wszystkie plemiona irańskie i utworzyć z nich państwo. W VI w. p.n.e. panująca w Persji dynastia medyjska została obalona przez Cyrusa II Starszego (559-530 p.n.e.), genialnego władcę, który zdołał podporządkować sobie cały azjatycki Wschód. Stworzone przez niego gigantyczne imperium było pierwszym w dziejach świata państwem, które skupiało tak wiele odrębnych kulturowo narodów. Na stolicę swego państwa Cyrus II wybrał Pasargady, gdzie wznosił wspaniałe pałace. Kolejny władca, Dariusz I Wielki (522-486 p.n.e.), ustanowił wschodnią granicę swojego imperium aż na Indusie. Król wybudował Persepolis - rozległą stolicę swojego państwa, która zachwycała swym przepychem cały starożytny świat. W ten sposób powstało największe państwo w dziejach starożytnego Wschodu, które przetrwało prawie 200 lat, aż do podboju Aleksandra Wielkiego.

23. Jak powstaje imperium. Starożytna Kartagina [DVD] = Engineering an Empire. Carthage / scenariusz i reżyseria Jessica Conway. - Poznań : AmerCom, 2011. DVD 4332

Od IX w p.n.e. Kartagina, założona przez kupców fenickich, wyrastała na supermocarstwo basenu Morza Śródziemnego. Kartagińczycy, utalentowani budowniczości, wznosili imponujące gmachy z ciosanych bloków kamiennych, bez zaprawy murarskiej. Miasto wabiło przybyszów bogactwem, w okresie świetności liczyło ponad 300 tysięcy mieszkańców. Serce Kartaginy stanowił port, centrum międzynarodowego handlu. Tamtejsi szkutnicy budowali ogromne galery napędzane setkami wiosł, na tych statkach przedsiębiorczy kupcy kartagińscy wyruszali w szeroki świat: na wyspy Morza Śródziemnego, do spowitej mgłami Kornwalii; opływali również wybrzeża Afryki.

24. Królowie od Babilonu po Bagdad. cz. 1 [DVD] = The Kings : from Babylon to Baghdad / scenariusz Nancy Gimbrone. - Poznań : AmerCom, 2011. DVD 4342

Kraina położona pomiędzy dwiema wielkimi rzekami Eufratem a Tygrysem, której antyczni Grecy nadali nazwę Mezopotamia, była w starożytności ogromną równiną z gorącą, bagnistą ziemią. Współcześnie terminem Mezopotamia określa się całą dolinę Eufratu i Tygrysu razem z ich dopływami, czyli obecny Irak i północno-wschodnią Syrię. Około drugiej połowy IV tysiąclecia p.n.e. ziemie te zajęli Sumerowie. Rozwinęli oni jedną z największych cywilizacji starożytnych, tam pojawiło się wiele rozwiązań technicznych, m.in. pług i koło, tam powstało państwo jako zorganizowana struktura społeczna. Mezopotamscy królowie byli wojownikami, swoje terytoria zagarnęli siłą. Pierwszym był potężny Sargon, król Akadu - zdobył doliny nad Tygrysem i Eufratem, doszedł do Zatoki Perskiej, tworząc prawdziwe imperium. Pięćset lat po nim pojawił się Hammurabi, znany ze stali w Luwrze, prototyp polityka, który wiekopomną sławę zyskał jako prawodawca.

25. Królowie od Babilonu po Bagdad. cz. 2 [DVD] = The Kings : from Babylon to Baghdad / scenariusz Nancy Gimbrone. - Poznań : AmerCom, 2011. DVD 4343

Od III wieku Mezopotamia stanowiła część imperium Sasanidów ciągnącego się od Indii i Turcji, po Iran, Syrię i Morze Czerwone. Dokonania wielkich starożytnych cywilizacji mezopotamskich dawno zginęły w pustynnych piaskach. W roku 634 Sasanidom zagrozili Arabowie, zdobywcy i ekspansywni wyznawcy proroka Mahometa. Islam wymagał od wiernych gotowości do działań: walk z nieprzyjaciółmi, ale i głośnego wyznawania wiary, modlitwy, pielgrzymki do Mekki, postu; zgodnie z zasadą, że prawdziwie wielką świętą wojną nie jest ta, którą pobożny muzułmanin prowadzi przeciw niewiernym, ale dopiero ta, którą poprzez wyrzeczenia i poddanie się przeznaczeniu toczy się ustawicznie z samym sobą. Na terenach tych rozgrywały się krwawe wojny, nie tylko w imię proroka Allaha: na kilka wieków zajęli je Turcy, potem na tamtejsze bogactwa zaczęły chciwie spoglądać imperia europejskie. W latach 50. XX wieku w Iraku zaczęły wybuchać rewolty.

26. Las katyński [DVD] / scenariusz i realizacja Marcel Łoziński. - Warszawa : Agora, 2010. DVD 4121

Film o zbrodni dokonanej przez NKWD w Katyniu w 1940 roku. Opowiada o zamordowaniu kilku tysięcy polskich oficerów i policjantów internowanych w ZSRR we wrześniu 1939 roku. Odślania próby ukrycia prawdy o tym zbrodniczym czynie, przypisywanym przez Rosjan Niemcom. Opowieść zbudowana z relacji ludzi, którzy przebywali w obozach w Kozielsku, Starobielsku i Ostaszkowie oraz tych, którzy z tragedią zetknęli się bezpośrednio.

27. Lądowanie na księżycu [DVD] / produkcja Billie Shepherd, Laura Nash. - Warszawa : Best Film, 2019. DVD 3931

Lipiec 1969. Ameryka tworzy historię i wysyła pierwszych ludzi na Księżyc. Ten wciągający film dokumentalny opowiada o tym niezwykłym momencie w dziejach ludzkości i pozwala widzom na żywo doświadczyć lądowania na Księżycu. Pierwsza część koncentruje się na emocjach związanych ze startem w kosmos, podczas gdy w drugiej skupiamy się na niezwykle trudnym manewrze lądowania. „Lądowanie na Księżycu” pokazuje także, jak blisko było, żeby misja się nie powiodła: Neil Armstrong został zmuszony do przejęcia ręcznej kontroli nad rakieta i lądowania z ilością paliwa wystarczającą jedynie na 30 sekund lotu. Dzięki materiałom NASA i archiwalnym transmisjom z tamtych czasów ta wspaniała historia znów powraca do życia. Cofnijmy się w czasie i bądźmy ponownie świadkami następnego kroku w dziejach ludzkości.

28. Napoleon [DVD] / scenariusz i reżyseria Nick Murphy. Ryszard Lwie Serce = Richard the Lionheart / scenariusz James Wood ; reżyseria Nick Green. - Warszawa : Best Film, 2008. DVD 3789

Prawie tysiąc lat temu Ryszard Lwie Serce, król Anglii, wybrał się na krucjatę do Ziemi Świętej, aby wziąć udział w pierwszej wojnie religijnej w historii świata. Ryszard złożył ślubowanie, że nie spocznie, póki nie odbije Jerozolimy z rąk Saracenów. Angielski rycerz od razu dał się poznać jako wybitny wojownik - zawsze w pierwszym szeregu, zawsze w obiegu najcięższych bojów. Ryszard pokonał wojska Saladyna w kilku ważnych bitwach. Kluczowe znaczenie miała bitwa pod Arsuf, w której kolumna krzyżowców pod wodzą Ryszarda pokonała Saracenów, nie dając się wciągnąć w pułapkę. Za kilka miesięcy dobra passa króla skończyła się: jego żołnierze cierpieli na skutek złych warunków atmosferycznych i chorób, a rywalizujący wodzowie ciągle starali się odebrać mu przywództwo krucjaty. W końcu Ryszard zdał sobie sprawę, że nigdy nie wypełni ślubowania i nie odbije Jerozolimy. Załamany, przygotowywał się do opuszczenia Ziemi Świętej. Jednak kiedy dotarła do niego wieść, że Saraceni oblegają Jaffę... 2 grudnia 1804 r. Napoleon koronował się na cesarza Francji podczas okazałej ceremonii w katedrze Notre Dame. Napoleonowi udało się stworzyć w Europie największe imperium od czasów Cesarstwa Rzymskiego. A jeszcze 10 lat wcześniej Napoleon Bonaparte był kapitanem armii francuskiej bez grosza przy duszy. Co takiego sprawiło, że zdobył władzę absolutną? Napoleon miał wiele zalet jako żołnierz i polityk. Pośród nich była niezwykle kombinacja matematycznej logiki i oszałamiającej skłonności do brawury. Miał wyjątkową umiejętność przegrupowywania ludzi i armat, jakby widział ich na szachownicy, a jednocześnie w sposób romantyczny, niemal po dziecięcemu wierzył w swoją potęgę i przeznaczenie. Jego historia to wspaniała opowieść o tym, jak jeden człowiek dzięki niezwykle silnej osobowości może kształtować losy świata zgodnie z własną wolą.

29. Narodziny człowieka istoty myślącej. Część 1 [DVD] = Le Sacre de l'homme / scenariusz Jacques Malaterre, Michel Fessler ; reżyseria Jacques Malaterre. - Warszawa : Presspublica, 2008. DVD 3862

12 tysięcy lat p.n.e. Homo sapiens potrafił już wytwarzać narzędzia i ubrania. Hodował zwierzęta i nawet starał się uprawiać rolę. Mieszkał w prymitywnych domach i tworzył społeczności, w których relacje budowała nie tylko wspólna walka o przetrwanie, ale również miłość, przyjaźń, przywiązanie. Słowem, pod względem ewolucyjnym niewiele różnił się od nas. Jego rozwój intelektualny i duchowy natomiast dopiero się zaczynał. Fabularyzowany dokument opowiada dzieje człowieka jako istoty myślącej: potrafiącej posługiwać się wyobraźnią i rozumem, zdolnej do tworzenia filozofii, religii, medycyny, architektury i sztuki.

30. Narodziny człowieka istoty myślącej. Część 2 [DVD] = Le Sacre de l'homme / scenariusz Jacques Malaterre, Michel Fessler ; reżyseria Jacques Malaterre. - Warszawa : Presspublica, 2008. DVD 3863

12 tysięcy lat p.n.e. Homo sapiens potrafił już wytwarzać narzędzia i ubrania. Hodował zwierzęta i nawet starał się uprawiać rolę. Mieszkał w prymitywnych domach i tworzył społeczności, w których relacje budowała nie tylko wspólna walka o przetrwanie, ale również miłość, przyjaźń, przywiązanie. Słowem, pod względem ewolucyjnym niewiele różnił się od nas. Jego rozwój intelektualny i duchowy natomiast dopiero się zaczynał. Fabularyzowany dokument opowiada dzieje człowieka jako istoty myślącej: potrafiącej posługiwać się wyobraźnią i rozumem, zdolnej do tworzenia filozofii, religii, medycyny, architektury i sztuki.

31. Narodziny nazizmu [DVD] = Rise of the Nazis / reżyseria Julian Jones. - Warszawa : Best Film, 2020. DVD 3963

Nazizm jako skrajna odmiana faszyzmu - jak powstał i dlaczego akurat w Niemczech? Wspólnie prześledźmy drogę ku władzy, jaką pokonał Adolf Hitler. Jest to historia opowiedziana przez ludzi, którzy byli świadkami jego chwały i tych, którzy od początku widzieli zagrożenie, jakie niesie ze sobą ideologia nazistowska. Od schematów politycznych, które przekształciły relacje w niemieckim parlamencie w prawdziwe „House of Cards”, po całkowity demontaż demokracji, która uczyniła z Hitlera wszechmocnego Wodza Narodu - Führera. „Narodziny nazizmu” ukazują również, jak bardzo historia świata lubi się powtarzać. Dowiedz się o znakach ostrzegawczych, stopniowych decyzjach, utraconych szansach, które mogły powstrzymać realizację planów Hitlera i zmienić bieg historii.

32. Neandertalczyk. Cz. 1 [DVD] = Neanderthal / reżyseria Tony Mitchell. - Warszawa : Presspublica, 2008. DVD 4514

Ta historia zaczęła się mniej więcej 300 tysięcy lat temu. Kiedy pierwszy klan Neandertalczyków osiedlił się na terenie dzisiejszej Europy. Przez następnych 250 tysięcy lat, dzięki doskonałemu przystosowaniu do życia w trudnych warunkach klimatycznych, Neandertalczyk był dominującym gatunkiem na kontynencie europejskim. 35 tysięcy lat temu pojawił się jednak na nim inny gatunek człowieka - Homo Sapiens. Mniej odporny, ale za to żyjący w lepiej zorganizowanych strukturach społecznych. Neandertalczyk zaczął tracić swoją pozycję. Czy jego gatunek był skazany na wyginięcie? Zapraszamy na filmową opowieść o ostatnich Neandertalczykach.

33. Niepodległość [DVD] / scenariusz Krzysztof Talczewski, Mirosław Bork ; reżyseria Krzysztof Talczewski. - Warszawa : Best Film, 2018. DVD 3622

Polski film dokumentalny złożony z pokolorowanych materiałów filmowych z lat 1914–1923, pokazujący drogę do odzyskania niepodległości w 1918 roku, walkę o jej utrzymanie w pierwszych latach II Rzeczypospolitej oraz budowę nowej, niepodległej Polski.

34. Obłoki śmierci. Bolimów 1915 [DVD] / scenariusz Ireneusz Skruczaj, Piotr Jasiński ; reżyseria Ireneusz Skruczaj. - Warszawa : Best Film, 2022. DVD 4513

To pełnometrażowy, fabularyzowany film dokumentalny opowiadający o narodzinach broni chemicznej z polskiej perspektywy. Film relacjonuje przebieg jednych z pierwszych ataków gazowych w dziejach, do których doszło w trakcie I Wojny Światowej, w samym sercu współczesnej Polski - pod Bolimowem.

35. Ostatni korespondent [DVD] : oblężenie Warszawy 1939 / scenariusz i reżyseria Eugeniusz Starky. - Warszawa : Kondrat-Media, 2019. DVD 3790

Odświeżona wersja filmu dokumentalnego "Korespondent Bryan". Film zawiera wcześniej niepublikowane zdjęcia z prywatnego archiwum Bryana, dotyczące Warszawy z września 1939 roku. Julien Bryan to amerykański dziennikarz, który przyjechał do stolicy Polski ostatnim pociągiem z Berlina 4 września 1939 r. Materiał zarejestrowany przez Juliana Bryana stanowi unikalny dokument przepełniony historyczną prawdą, oglądaną bez subiektywnego komentarza i ukazujący patriotyczny heroizm społeczeństwa warszawskiego z punktu widzenia jednostki uwikłanej w rzeczywistość wojenną. Zdjęcia porażają swoim dokumentalnym przekazem, przedstawiającym koszmar oblężonego miasta. Film wzrusza do łez i każe zastanowić się nad granicami ludzkiej wytrzymałości w obliczu niewyobraźnego cierpienia.

36. Piękne cywilizacje [DVD] = Civilisations / reżyseria Tim Niel, Matthew Hill, Ashley Gething, Ian Lesse, Hugo MacGregor. - Warszawa : Best Film, 2019. DVD 3930

W filmie poznajemy wspaniałe arcydzieła światowego dziedzictwa - od majestatycznej świątyni Angkor Wat w Kambodży po zachwycającą Bazylikę Świętego Piotra w Watykanie, podziwiamy piękno bizantyjskich mozaik z Rawenny czy imponujące bogactwo wnętrza Błękitnego Meczetu w Stambule. Historia sztuki od zawsze była siłą napędową ludzkości. Zainspirowany prekursorską serią Kennetha Clarka serial, to epicka historia pasji i zmagania, wprowadzająca nowe pokolenia w tajemnice klasycznych dzieł tworzonych na wszystkich kontynentach. „Piękne cywilizacje” badają wizualną kulturę społeczeństw z całego świata, ukazując jej niezliczone skarby. Każdy odcinek poświęcony jest jednemu głównemu tematowi, dzięki któremu odkrywamy jak różne kultury wyrażały siebie na przestrzeni wieków.

37. Propaganda PRL-u [DVD] : najzabawniejsze Polskie Kroniki Filmowe. - Warszawa : PMPG Polskie Media, 2011. DVD 3870

Zapraszamy do "krainy PRL". Takiej, jaką utrwaliły kamery polskiej Kroniki Filmowej. A tu - historia miesza się z propagandą, agitacja z celnie podpatrzonym epizodem. Na szczęście spod tej propagandowej politury raz po raz uśmiecha się do nas Polska. Kraj, w którym nasi rodzice dorastali, marzyli, zakochiwali się, wydali nas na świat, osiągnęli zawodowe sukcesy. Dla większości z nich PRL to był cały świat. Innego nie znali. Ich zapraszamy w podróż sentymentalną przez własne życie. A ich dzieci - na wycieczkę w krainę groteski. Na szczęście - już tylko na ekranie.

38. Spartakus [DVD] = Spartacus / scenariusz Colin Heber-Percy, Lyalle B. Watson ; reżyseria Tim Dunn. Szogun = Shogun / scenariusz Claire Saxby ; reżyseria Arif Nurmohamed. - Warszawa : Best Film, 2008. DVD 3788

W 73 r. p.n.e. Spartakus, dezerterski z armii rzymskiej został sprzedany na targu niewolników. Kilka miesięcy później stanął na czele swych towarzyszy, niewolników i gladiatorów, walczących o odzyskanie wolności. Było to jedno z największych powstań, jakimi musiał stawić czoła starożytny Rzym. Historia o Spartakusie, jedna z najważniejszych w świecie starożytnym została uwieczniona na taśmie filmowej przez Stanleya Kubricę. Prawdziwa historia Spartakusa, oparta nie na scenariuszu stworzonym w umyśle scenarzysty, lecz na faktach jest jednak bardziej interesująca i zaskakująca niż wszystko, co zostało przedstawione w filmie fabularnym.

Szogun - Tokugawa Ieyasu to najsympatyczniejszy przywódca wojskowy Japonii, najznamienszy spośród samurajskich generałów. Rebeliant, uzurpator ale też ten, który zjednoczył kraj. Jego dokonania dorównują osiągnięciom Cezara czy Napoleona. Kulminacyjna część jego historii rozpoczęła się, gdy zmarł Toshiie, regent Japonii. Ieyasu, potężny wojownik samurajski podjął próbę wyeliminowania swojego głównego wroga, Ishidy Mitsunariego, przy pomocy gier politycznych, intryg i zastraszenia. Mitsunari nie pozostawał dłużny, między innymi nasyłając na przeciwnika zabójców. Ta gra w kotka i myszkę przemieniła się w końcu w wojnę domową, w której potężne armie decydowały o przyszłości Japonii. 21 października 1600 roku na równinie Sekigahara, Ieyasu stanął naprzeciw dwóch potężnych armii kierowanych przez Mitsunariego, i młodego japońskiego szlachcica, Kobayakowę Hideakiego. W tej walce, nazywanej później bitwą decydującą o historii Japonii, Tokugawa zmuszony był podjąć najtrudniejszą decyzję w życiu...

**39. Starożytny Egipt. Egipt - kraina bogów, cz. 1 [DVD] / [reżyseria] Joshua Alper. Poznań : AmerCom, [2009].
DVD 3528**

Dla starożytnych Egipcjan religia była najważniejszą częścią życia. Nie tylko określała ich związki z ziemią i królem, ale też prowadziła do zrozumienia siebie i otaczającego świata. Przez 5 tysięcy lat mieszkańcy Czarnej Ziemi oddawali cześć wielu bogom, jednak zdaniem niektórych ekspertów ich religia zawierała również elementy monoteistyczne. Oglądając film dowiesz się, jakie znaczenie ma Egipt dla judaizmu, chrześcijaństwa i islamu, czy Trójca Święta ma swój odpowiednik w religii starożytnego Egiptu, jakie związki ze staroegipskim świętem Opet ma meczet Abu el-Haggag.

**40. Starożytny Egipt. Egipt - kraina bogów, cz. 2 [DVD] / [reżyseria] Joshua Alper. - Poznań : AmerCom, [2009].
DVD 3529**

Mieszkańcy Deltę Nilu całą swą uwagę koncentrowali nie na życiu doczesnym, lecz na życiu wiecznym, nie szczędząc sił i pieniędzy na budowę grobowców i świątyń. Wzniesione przez nich kompleksy świątynne przypominały rezydencje władców, tyle tylko że przeznaczone były dla bogów. O rozmiarach założeń świątynnych może świadczyć fakt, że największy z zachowanych przybytków - świątynia Amona w Karnaku - jest tak wielka, że mogłaby pomieścić paryską katedrę Notre Dame. Przedstawiamy Państwu kolejny spośród czterech filmów tworzących serię o wierzeniach starożytnych Egipcjan, z którego dowiedzą się Państwo, jakie formy kultu przybierała religia mieszkańców czarnej Ziemi i jakie miejsca otaczali oni szczególną czcią.

**41. Starożytny Egipt. Egipt - kraina bogów, cz. 3 [DVD] / [reżyseria] Joshua Alper. - Poznań : AmerCom, [2009].
DVD 3530**

Egipska wizja życia pozagrobowego do dziś fascynuje i zaciekawia. Wiara w to, iż po śmierci ciało jest potrzebne do odrodzenia się w zaświatach, sprawiła, że starano się zachować cielesną powłokę zmarłego w jak najlepszym stanie. Tajemnicze, często szokujące rytuały mumifikacji stale rozbudzają wyobraźnię nie tylko badaczy, ale i filmowców czy autorów powieści. Mamy okazję dowiedzieć się, jak wyglądał proces tworzenia mumii i co, oprócz ciała, było według Egipcjan potrzebne zmarłemu po śmierci. Poznamy rytuały pogrzebowe z Nilu oraz zobaczymy, co spodziewał się ujrzeć w zaświatach mieszkaniec starożytnego Egiptu.

**42. Starożytny Egipt. Egipt - kraina bogów, cz. 4 [DVD] / [reżyseria] Joshua Alper. - Poznań : AmerCom, [2009].
DVD 3531**

Z nadejściem chrześcijaństwa i islamu wierzenia starożytnych Egipcjan oficjalnie zostały zastąpione nowymi religiami. Jednak dawne, głęboko zakorzenione rytuały i obyczaje nadal były żywo obecne nad Nilem. Często wpływały na nową religię. Obrzędy pogańskie przechodziły na grunt chrześcijański czy muzułmański, stając się częścią miejscowej, ludowej religijności. Starożytnych egipskich zaklęć używano jeszcze w średniowieczu. Również w religii Koptów oraz tzw. ludowym islamie znajdujemy wiele pozostałości dawnych wierzeń, formalnie sprzecznych z regułami największych monoteistycznych religii. Niektóre zwyczaje z czasów faraonów przetrwały w mniej lub bardziej zmienionej formie nawet do dziś. Choć często nie zdajemy sobie z tego sprawy, symbole i rytuały wywodzące się z egipskich wierzeń towarzyszą nam również do dziś.

43. Starożytny Egipt. Mumie [DVD] / [reżyseria] Joshua Alper. - Poznań : AmerCom, [2009]. DVD 3537

Słowo "mumia" wywodzi się od arabskiego "mumija", które oznacza smołę ziemną. Najbardziej znane mumie pochodzą z grobowców z czasów starożytnego Egiptu. Początkowo ich odkrywcy sądzili, że ciało zmarłego polewano smolą podczas balsamowania. Dopiero w trakcie badań odkryto, że skórę nieboszczyka pokrywano warstwą żywicy, która nadawała ciału ciemną, smolistą barwę.

**44. Starożytny Egipt. Najwięksi faraonowie. Nowe Państwo [DVD] / [reżyseria] Joshua Alper. - Poznań :
AmerCom, [2009]. DVD 3533**

W czasach prosperity Nowego Państwa nastąpił rozkwit gospodarki, sztuki i architektury egipskiej. Władców grzebano w grobowcach skalnych znajdujących się na zachodnim brzegu Nilu w Dolinie Królów. Stolicą kraju było miasto Teby. Amenhotep III wznosił w Luksorze wspaniałą świątynię Amona. Zachowane monumentalne rzeźby przedstawiające tego władcę należące do jego świątyni grobowej, tzw. kolosy Memnona, są jednym z najbardziej znanych zabytków starożytnego Egiptu. Jego następca, Amenhotep IV Echnaton, który bywa określany heretykiem, wprowadził radykalne zmiany w religii egipskiej. Zastąpił tradycyjny system wierzeń w wielu bogów wiarą w jednego boga Atona i założył nową stolicę kraju w Tell el-Amarna (Achetaton). Grobowiec kolejnego władcy na tronie egipskim, Tutenchamona, jest najbardziej sensacyjnym odkryciem w dziejach archeologii Egiptu.

45. Starożytny Egipt. Najwięksi faraonowie. Nowe Państwo, III Okres Przejściowy, Okres Późny, Okres Ptolemejski [DVD] / [reżyseria] Joshua Alper. - Poznań : AmerCom, [2009]. DVD 3534

Wraz z nastaniem XIX dynastii w Egipcie rozpoczął się okres ramessydzki. Najwybitniejszym władcą tej epoki był Ramzes II, który prowadził wojny z Syryjczykami i Hetytami. Za czasów panowania ostatniego króla XX dynastii Ramzesa XI w Egipcie doszło do wojny domowej, w wyniku której zostały splądrowane świątynie w Tebach i groby królewskie w Dolinie Królów. Kolejne dwie epoki w dziejach Egiptu - III Okres Przejściowy i Okres Późny - to czasy najazdu obcych narodów, które obejmowały władzę w państwie. Aleksander Wielki, podbiwszy Egipt, zorganizował administrację egipską i założył nową stolicę, Aleksandrię. Namiestnik macedoński, Ptolemeusz, w 305 r. p.n.e. koronował się na króla, dając początek dynastii Ptolemeuszów, która panowała w kraju nad Nilem aż do podboju rzymskiego w 30 r. p.n.e. Kleopatra, ostatnia królowa Egiptu, popełniła samobójstwo, a kraj stał się prowincją cesarstwa rzymskiego.

46. Starożytny Egipt. Najwięksi faraonowie. Stare Państwo, I Okres Przejściowy, Średnie państwo, II Okres Przejściowy, Nowe Państwo [DVD] / [reżyseria] Joshua Alper. - Poznań : AmerCom, [2009]. DVD 3532

Okres Starego Państwa w dziejach starożytnego Egiptu określany jest jako "złoty wiek". Kraj pozbawiony zagrożeń zewnętrznych rozwijał się gospodarczo. Na ścianach grobowców królewskich od czasów panowania faraona Unisa umieszczano tzw. Teksty Piramid - hieroglificzne napisy o charakterze religijnym zawierające modlitwy i zaklęcia mające pomóc władcy w życiu pozagrobowym. Pod koniec panowania VI dynastii władza królewska w Egipcie osłabła. Władzę w poszczególnych prowincjach przejęli właściciele ziemscy - możnowładcy. Wraz z panowaniem Mentuhotepe II rozpoczął się okres Średniego Państwa i na nowo została scentralizowana władza królewska, zapanowała stabilizacja i rozkwit.

47. Starożytny Rzym [DVD] : powstanie i upadek imperium = Ancient Rome: The Rise and Fall of an Empire / producent serii Mark Hedgcoe. - Warszawa : Best Film : Studio Printel, copyright 2008. DVD 3900

Oto opowieść o miłości, władzy, korupcji, zdradzie i przeznaczeniu. Wyjątkowy obraz, przedstawiający historię Starożytnego Rzymu. Seria składa się z sześciu filmów, z których każdy opowiada o jednym z krytycznych momentów historii cesarstwa.

48. Starożytny Egipt. Sekrety życia Ramzesa II [DVD] / [reżyseria] Joshua Alper. - Poznań : AmerCom, [2009]. DVD 3535

Ramzes II, zwany Wielkim, trzeci władca XIX dynastii z okresu Nowego Państwa, to postać niezwykła, do dziś fascynuje wielu egiptologów. Do historii przeszedł nie tylko jako znakomity strateg wojenny, ale również jako władca uwielbiany przez swoich poddanych. Żaden inny faraon nie rządził tak długo Egiptem ani też nie pozostawił po sobie tylu zabytków. O skali i rozmachu stawianych przez Ramzesa II budowli świadczą takie dzieła jak wykuta w litej skale świątynia w Abu Simbel czy Ramesseum - wzniesiona w Tebach Zachodnich świątynia grobowa władcy.

49. Starożytny Egipt. Tajemnica Sfinksa [DVD] / [reżyseria] Joshua Alper. - Poznań : AmerCom, [2009]. DVD 3536

Wielki Sfinks z Gizy znajdujący się u stóp piramidy Faraona IV dynastii Chefrena jest największym na świecie posągami wykutym z jednej bryły skalnej. Przez kolejne tysiąclecia rozbudzał wyobraźnię poetów, naukowców i podróżników. Próbowano odkryć sekrety, które skrywał. Kto go wybudował, kiedy, w jakim celu i kogo przedstawiał? Na te pytania naukowcy do dziś poszukują odpowiedzi

50. Starożytny Rzym. Cesarz żołnierzy [DVD] = Rome Rise and Fall of an Empire. The Soldiers' Emperor / scenariusz Maggie Vandermeer ; reżyseria Nick Gardner. - Poznań : AmerCom, 2011. DVD 4326

Pod koniec III wieku n.e. sytuacja w Rzymie nie przedstawiała się zbyt dobrze. Liczni uzurpatorzy zwalczali się wzajemnie, podczas gdy Goci, Wandalowie i inne barbarzyńskie plemiona korzystały z osłabienia imperium. Cesarz Kwintyllus nie potrafił zapanować nad chaosem. Wtedy swoje talenty ujawnił młody iliryski wódz, Lucjusz Aurelian. Żołnierze obwołali go cesarzem, co spowodowało ostateczny upadek rządów Kwintyllusa. Aureliana nie interesowała tylko walka - monarcha przeprowadził szereg reform wewnętrznych w kraju, m.in. gospodarczych i religijnych.

51. Starożytny Rzym. Gniew bogów [DVD] = Rome Rise and Fall of an Empire. Wrath of the Gods / scenariusz Carrie Gardner ; reżyseria Rex Piano. - Poznań : AmerCom, 2011. DVD 4327

W III wieku n.e. Rzym stopniowo pogrążał się w chaosie i upadku. Kolejne ataki barbarzyńskich wojsk niszczyły i osłabiały państwo. Ludzie szukali czegoś, co da im poczucie bezpieczeństwa i stabilizacji. W takich warunkach kolejni uzurpatorzy mieli znakomitą okazję, by przejmować władzę. Jednocześnie coraz większą popularność zyskiwała nowa religia - chrześcijaństwo. Wierzenia pogańskie powoli wypierała wiara chrześcijan. Nie wszyscy byli tym faktem zachwyceni. Upadek wiary w rzymskie bóstwa oznaczał jednocześnie zmniejszenie pozycji cesarzy, którzy byli uważani oficjalnie za bogów.

52. Starożytny Rzym. Juliusz Cezar [DVD] = Rome Rise and Fall of an Empire. Julius Caesar / scenariusz Kate Youngdahl ; reżyseria Nick Gardner. - Poznań : AmerCom, 2011. DVD 4329

Życie Juliusza Cezara od lat fascynowało historyków, badaczy oraz artystów. Powstały liczne filmy i dzieła literackie na temat tego wielkiego wodza. Niewielu jednak wie tak naprawdę, jak wyglądała droga Cezara do władzy. Jak to możliwe, że młody kwestor z rodu Juliuszów stał się władcą imperium? Film przedstawia drogę do władzy Juliusza Cezara, od dorastania w cieniu walki między stronnictwami politycznymi, a następnie skromnych tytułów urzędniczych poprzez namiestnictwo w Galii aż po niesamowite kampanie wojenne, które doprowadziły do przejścia przez Cezara rządów nad całym Rzymem.

53. Starożytny Rzym. Konstantyn Wielki [DVD] = Rome Rise and Fall of an Empire. Constantine the Great / scenariusz Carrie Gardner ; reżyseria Rex Piano. - Poznań : AmerCom, 2011. DVD 4323

Konstantyn I w pełni zasłużył na przydomek "Wielki". Udało mu się pokonać rywala do tronu dzięki wiernemu przyjacielowi, Licyniuszowi, który pomagał mu sprawować władzę przez wiele lat. Kontynuował politykę wewnętrzną Dioklecjana, dążąc do usprawnienia władzy w imperium. Zupełnie odmienne od dioklecjańskiego miał jednak podejście do kwestii religijnych. Wydany przez Konstantyna edykt mediolański zezwolił chrześcijanom, dotychczas tępiącym, na swobodne wyznawanie wiary. Pod koniec życia cesarz sam również przyjął chrzest, pod wpływem syna nawróciła się także Helena.

54. Starożytny Rzym. Pierwsza wojna z barbarzyńcami [DVD] = Rome Rise and Fall of an Empire. The First Barbarian War / scenariusz Kate Youngdahl ; reżyseria Gary Tuck. - Poznań : AmerCom, 2011. DVD 4324

Rzymianie nieraz musieli zmagać się z barbarzyńcami - jak nazywali zresztą większość obcych ludów. Wojska Rzymu toczyły bitwy z plemionami celtyckimi (Tauryskowie i Norykowie), germańskimi (Teutonowie, Cymbrowie i Ambronowie) czy ludami wschodnimi (Partowie). Choć armia rzymska była o wiele lepiej zorganizowana i miała przewagę nad barbarzyńcami ze względu na wyposażenie, zarówno za czasów republiki, jaki imperium Rzym poniósł wiele strat z powodu tych walk. Wojny z barbarzyńcami stały się ostatecznie jedną z przyczyn upadku cesarstwa.

55. Starożytny Rzym [DVD] : powstanie i upadek imperium = Ancient Rome: The Rise and Fall of an Empire / producent serii Mark Hedgcoe. - Warszawa : Best Film : Studio Printel, copyright 2008. DVD 3900

Oto opowieść o miłości, władzy, korupcji, zdradzie i przeznaczeniu. Wyjątkowy obraz, przedstawiający historię Starożytnego Rzymu. Seria składa się z sześciu filmów, z których każdy opowiada o jednym z krytycznych momentów historii cesarstwa.

56. Starożytny Rzym. Rzym rozkwit i upadek imperium - inwazja na Brytanię [DVD] = Rome Rise and Fall of an Empire. The Invasion of Britain / scenariusz Kate Youngdahl ; reżyseria Rex Piano. - Poznań : AmerCom, 2011. **DVD 4325**

Położona na krańcach świata Brytania przerażała, a jednocześnie fascynowała Rzymian. Cesarz Klaudiusz pragnął ją zawojować - zwycięstwo to chwala i łupy dla legionistów, duma i prestiż dla władcy. Dowództwo powierzono wodzowi Aulusowi Placjuszowi, poprowadził on armię złożoną z czterech legionów, które wraz z wojskami pomocniczymi liczyły około 50 tysięcy żołnierzy. Kampania Plaucjusza polegała na błyskawicznym ataku na wojska nieprzyjaciela - dokonały tego oddziały germańskich Batawów; w pełnym uzbrojeniu przeprawili się oni przez rzekę i napadli na zupełnie zaskoczonych Brytów. Po tym śmiałym manewrze wojska rzymskie musiały zaczekać na przybycie Klaudiusza, który chciał być świadkiem decydującej bitwy. Rzymianie zdobyli stolicę Brytów - Camulodunum (Colchester). zadowolony cesarz wrócił do Rzymu, gdzie kazał wznieść na swoją cześć łuk triumfalny.

57. Starożytny Rzym. Rzym rozkwit i upadek imperium - ostatni cesarz [DVD] = Rome Rise and Fall of an Empire. The Last Emperor / scenariusz Carrie Gardner ; reżyseria Rex Piano. - Poznań : AmerCom, 2011. **DVD 4322**

W V w. po setkach lat wojen zachodnie Imperium Romanum było cieniem dawnej świetności, rozległą prowincją cesarstwa. Pannonię, opanowali Hunowie ze swym władcą Attylą. Niedługo potem cesarstwo musiało zawrzeć upokarzający traktat z potężnym plemieniem Burgundów. wkrótce ich król, Gundobad, został faktycznym władcą imperium. To on wybrał nowego cesarza, Gliceriusza. W cesarskiej sali tronowej zasiadało teraz więcej barbarzyńców niż Rzymian. Tymczasem Bizancjum rozkwiatało, jego władca Leon, uważał, że za klęski cesarstwa zachodniorzymskiego odpowiada Gliceriusz, dlatego na jego miejsce wyznaczył własnego imperatora, Juliusza Neposa. W 474 r. Nepos wypłynął z Konstantynopola do Italii. Przeciwno Bizantyjczykowi własną armię wystawił Gliceriusz - czy cesarz rzymski mógł liczyć na wierność swoich dowódców?

58. Starożytny Rzym. Rzym rozkwit i upadek imperium - wojny dackie [DVD] = Rome Rise and Fall of an Empire. The Dacian Wars / scenariusz Steven Zorn ; reżyseria Nick Gardner. - Poznań : AmerCom, 2011. **DVD 4328**

Z końcem I w. Imperium Romanum panowało nad ówczesnym światem. Ogromna armia pod dowództwem wybitnych wodzów stanowiła siłę nie do pokonania. Jednak potężnym władcom rzymskim sen z powiek spędzały plemiona barbarzyńców - Dakowie i Germanowie - które wciąż zachowywały niezależność, szczególnie uciążliwi byli pierwsi z nich. Do Rzymu coraz częściej napływały niepokojące wieści z Dacji, informatorzy donosili, że król Decebal rozbudowuje stare i wznosi nowe twierdze, wyrabia broń i gromadzi zapasy, szkoli żołnierzy na wzór rzymski. Decebal opłacał budowniczych i inżynierów z imperium, którzy chcieli mu służyć, przyjmował także dezertersów. Co prędzej należało położyć kres rosnącemu w siłę państwu dackiego. W 83 r. cesarz Domicjan poprowadził legiony za Ren i Dunaj...

59. Stella [DVD] / scenariusz Marek Jerzman, Maciej Pawlicki ; reżyseria Maciej Pawlicki. - Warszawa : Instytut Pamięci Narodowej, 2017. **DVD 3525**

Bohaterką filmu jest Stella Zylbersztajn-Tzur, Żydówka ocalona przez ponad dwadzieścia polskich rodzin z okolic Łosic. To portret kobiety odważnej, która powraca wspomnieniami do przeszłości i nie zapomina tych, którzy mieli wpływ na jej losy.

60. Świadkowie Putina [DVD] = Putin's witnesses / scenariusz i reżyseria Witalij Manski. Marek Edelman ...i była miłość w getcie = Marek Edelman... and there was love in the ghetto / scenariusz i reżyseria Jolanta Dylewska. - Warszawa : Against Gravity, 2019. **DVD 3933**

"Świadkowie Putina" - 31 grudnia 1999 roku Władimir Putin wstąpił na fotel prezydenta Rosji. Reżyser filmu Witalij Manski był szefem departamentu dokumentalnego rosyjskiej telewizji publicznej, kiedy kraj przechodził z epoki Jelcyna do autorytarnego reżimu Putina. Był świadkiem tego, jak Putin podjął pierwsze kroki, aby zlikwidować demokratyczne reformy Jelcyna. Na podstawie materiałów z lat 1999-2000, relacji świadków oraz własnych doświadczeń stworzył filmowy portret Władimira Putina i przełomowego okresu w historii Rosji.

"Marek Edelman... i była miłość w getcie" - "Dlaczego nikt mnie nie pyta, czy w getcie była miłość? Dlaczego nikogo to nie interesuje?" - mówił na krótko przed śmiercią w 2009 roku Marek Edelman, ostatni przywódca powstania w getcie warszawskim. Odpowiada on na to pytanie w długo oczekiwanym i głośnym jeszcze przed premierą filmie, przy którego scenariuszu współpracowała Agnieszka Holland, a Andrzej Wajda współreżyserował fabularyzowane sceny filmu. Jak się okazuje, w piekle getta mogło istnieć dobro i piękno. I miłość - także ta przepełniona erotyką

61. Tajemnice Biblii. Mojżesz na Górze Synaj [DVD] = Mysteries of the Bible. Moses at Mount Sinai / produkcja David M. Frank. - Poznań : AmerCom, 2011. DVD 4345

Mojżesz, charyzmatyczny wódz, prorok, pośrednik między Bogiem a ludźmi, prawodawca, stanowi centralną postać Pięcioksięgu, od uwolnienia z Egiptu w Księdze Wyjścia aż po ostatnie rozdziały Księgi Powtórzonego Prawa. Pierwsze pięć ksiąg Biblii nazywamy Torą. Niektórzy uczeni próbowali odebrać Mojżeszowi wszystkie zasługi, podając w wątpliwość nawet samo jego istnienie, jednak zawsze istnieje nadzieja, że archeologia uzupełni luki w Biblii lub że zostaną odkryte jakies obiektywne dowody wydarzeń, które pozwolą je zweryfikować albo dostarczą informacji, jakich tam zabrakło. Dlatego na półwyspie Synaj od lat trwają poszukiwania jakichkolwiek śladów exodusu ludu Izraela z Egiptu do Ziemi Obiecanej.

62. Tajemnice egejskiej apokalipsy [DVD] = Secrets of the Aegean Apocalypse / scenariusz Marcy Marzuki ; reżyseria Goeffrey Madeja. - Poznań : AmerCom, 2011. DVD 4339

Okolo 1200 roku p.n.e. doszło do ogromnej katastrofy, która doszczętnie zniszczyła rozwinięte wówczas kultury egejskie. Całkowicie zamarty cywilizacje Hetytów i Minojczyków. Do dziś nie wiadomo, co było przyczyną zniszczenia tych fascynujących światów. Ślady popiołu świadczą mogą o ogromnym pożarze. Naukowcy podejrzewają też, że do klęski przyczyniła się również długotrwała susza i trzęsienia ziemi. Cennych informacji dostarczają tabliczki znalezione w Ugarit. Tajemnicza, nieznana katastrofa do dziś jest zagadką dla naukowców - również polskich uczonych, którzy do dziś pracują na jej rozwikłaniem.

63. Tajemnice Leonarda da Vinci [DVD] = Leonardo da Vinci / reżyseria Sarah Aspinall, Tim Dunn. - Warszawa : Best Film, 2006. DVD 3904

Leonardo da Vinci był jedną z najwybitniejszych postaci Renesansu., Mimo to wiemy o nim stosunkowo niewiele, a o jego życiu krąży wiele legend..., Leonardo artysta pozostawił nam „Mona Lisę” oraz „Ostatnią Wieczerzę”, jako naukowiec przeprowadzał sekcje zwłok i badał skamieliny, w roli inżyniera budował katedrę i zawracał bieg rzek., Podążmy zatem śladami Leonarda, odwiedzając malownicze miasta Włoch: Florencję, Wenecję, Mediolan i Rzym. Wirtualna rzeczywistość pozwoli nam dosłownie zajrzeć w głąb jego malarskich dzieł, poznamy również sekrety jego umiejętności, a z pomocą inżynierów NASA skonstruujemy nawet robota, zaprojektowanego przez mistrza 500 lat temu...

64. Tajemnice początków Polski [DVD] / scenariusz Zdzisław Cozac, Tadeusz Baranowski, Janusz Górecki, Błażej Stanisławski ; reżyseria Zdzisław Cozac. - Warszawa : Telewizja Polska, 2019. DVD 3746

Największa produkcja dokumentalna o czasach Mieszka I i Bolesława Chrobrego.

65. Tajemnice starożytności. Petra [DVD] = Ancient Mysteries. The Hidden City of Petray / produkcja David M. Frank. - Poznań : AmerCom, 2011. DVD 4344

Petra, położona w Jordanii w skalistej Wadi Musa (Dolinie Mojżesza), to miejsce odwiedzane przez tysiące turystów, w którym na archeologów wciąż czeka mnóstwo zagadek do rozwiązania, miejsce, które członkowie szczepu Bedul uważają za nawiedzone przez dziny, niebezpieczne demony czyhające na nieostrożnych wędrowców. W roku 1812 Petrę odkrył szwajcarski podróżnik, Johan Ludwig Burckhardt. Prowadzony przez przewodnika przez wąskie kamienne wąwozy, Burckhardt oglądał setki monumentów. Z czasem badacze Orientu dostarczyli więcej informacji o zagadkowych budowlach. Przed tysiącami lat wzniesli je pustynni koczownicy semicy, ambitni Nabatejczycy, którzy czerpali z tradycji Bliskiego Wschodu. Pod zręcznymi rękami nomadów-budowniczych wielobarwny piaskowiec przekształcił się w majestatyczne miasto; w sercu pustyni wykuto cuda architektury zadziwiająco podobne do dzieł Greków i Rzymian.

66. Tajemnice starożytności. Zakazane miasto - dynastia i przeznaczenie [DVD] = Ancient Mysteries.
The Forbidden City: The Dynasty and Destiny / produkcja Ron Nelson. - Poznań : AmerCom, 2011. **DVD 4341**

Sama nazwa "Zakazane Miasto" przywodzi na myśl niezwykle tajemnice. Ten monumentalny kompleks pałacowy przez lata skrywał prywatne życie cesarzy i ich rodzin przed wzrokiem tłumów. Chińczycy wierzyli, iż znajduje się w centrum świata. Wybudowany na polecenie monarchy Yongle pałac wraz z otaczającymi go ogrodami i świątyniami aż dwa razy ulegał zniszczeniu. Pierwszy raz przez mandżurskich najeźdźców, a następnie przez Japończyków w latach 20. XX wieku. Do dziś niejeden pawilon Zakazanego Miasta pozostaje zagadką.

67. 1970 [DVD] / scenariusz i reżyseria Tomasz Wolski. - Warszawa : Mayfly, 2023. **DVD 4757**

W 1970 r. w komunistycznej Polsce wybuchają protesty. W stolicy zbiera się sztab kryzysowy. W ruch idą milicyjne pałki. Padają strzały. Poprzez archiwalne nagrania i animacje obserwujemy mechanizmy władzy. "1970" to opowieść o buncie, widziana z punktu widzenia oprawców.

68. Wędrowni z jaskiniowcami [DVD] = Walking with cavemen / reżyseria Richard Dale. - Warszawa : Presspublica, copyright 2007. **DVD 3856**

Wszystko zaczęło się w momencie, gdy nasi przodkowie stanęli na nogi. Dzięki temu mogli zmienić dietę i trawiaste, mało pożywne, mało pożywne posiłki uzupełnili, wprowadzając jeszcze surową, za to sutą, mięsną strawę. Dobre odżywianie przyspieszyło ich rozwój intelektualny, duchowy. Pojawiły się ludzkie odruchy. Uczucia, inteligencja i wyobraźnia. Z ewolucyjnego chaosu, po prawie 3 milionach lat, zaczął w końcu wyłaniać się człowiek.

69. Wielcy malarze. Rafael [DVD] = Great artists with Tim Marlow. Raphael / scenariusz Tim Marlow ; reżyseria Phil Grabsky, Ali Ray, Mehreen Saigol. - Poznań : Oxford Educational, [2006]. **DVD 4518**

Malarstwo Rafaela najpełniej oddaje osiągnięcia twórców doby renesansu. W naturze tego artysty tkwiło głębokie odczucie ładu i harmonii, które pozwoliło mu zespolić różne elementy w jedną szlachetną całość.

70. Witold [DVD] / scenariusz i reżyseria Tadeusz Pawlicki. - Warszawa : IPN, 2019. **DVD 3882**

Bohaterem filmu jest Witold Pilecki, człowiek, który w czasie wojny dobrowolnie znalazł się w Auschwitz, aby zorganizować tam komórkę AK. Zadanie to wykonał, udało mu się z obozu wydostać, potem walczył w Powstaniu Warszawskim. Po wojnie zorganizował w Polsce dla gen. Andersa siatkę informacyjną. Został aresztowany przez UB 5 maja 1947. Rok później został stracony w więzieniu na Rakowieckiej.

71. Wojna światów [DVD] / scenariusz Mirosław Bork ; reżyseria Mirosław Bork, Krzysztof Talczewski. - Warszawa : Telewizja Polska, 2021. **DVD 4351**

W sierpniu 1920 roku stoczona została jedna z najważniejszych dla Polski bitew - Bitwa warszawska, zwana też Cudem nad Wisłą. Film "Wojna światów" to cyfrowo zrekonstruowany i kolorowany dokument, powstały na bazie blisko stuletnich zapisów na taśmach filmowych. Twórcy filmu prezentują m.in. unikalne nagrania archiwalne oraz oryginalne, nieznane dotychczas relacje uczestników i świadków wydarzeń.

72. Wyścig w kosmos [DVD] : ZSRR vs USA = The Space Race / scenariusz i reżyseria Christopher Spencer. - [Legnica] : Studio Printel ; Warszawa : Best Film, 2007. **DVD 4796**

Oto historia opowiedziana po raz pierwszy, ukazując wydarzenia z perspektywy dwóch ludzi, znajdujących się na przeciwnych biegunach Zimnej Wojny. Oto historia wyścigu, w którym stawką była dominacja nad światem. U podstaw wyścigu w Kosmos, który kosztował uczestniczące w nim państwa miliardy dolarów, leży niezwykła opowieść o rywalizacji, zdradzie i niepokonanych ambicjach. Były to zmagania dwóch naukowców, gotowych poświęcić wszystko i wszystkich, by osiągnąć swój cel: charyzmatycznego Wernhera von Brauna, mającego za sobą nazistowską przeszłość oraz tajemniczego radzieckiego naukowca - Siergieja Korolowa - którego tożsamość poznaliśmy dopiero niedawno. Każdy z nich pałał nienawiścią do ideologii przeciwnika i żaden nie cofnąłby się przed niczym, by uprzedzić wroga. Jedno nie ulega wątpliwości - obaj byli geniuszami w swoim fachu. I gdyby nie kaprys

historii, przez który działali po przeciwnych stronach frontu, to kto wie, na jakim etapie byłyby dziś loty kosmiczne... Ten czteroodcinkowy film to pasjonujący thriller polityczny, który ogląda się jednym tchem, i w którym po raz pierwszy możemy poznać kulisy triumfów oraz starannie ukrywane porażki supermocarstw w wyścigu ku gwiazdom.

73. Zagadki starożytności. Zaginione skarby Biblioteki Aleksandryjskiej [DVD] = Ancient Mysteries. The Lost Treasure of the Alexandria Library / produkcja Kellie Flanagan Briley. - Poznań : AmerCom, 2011. DVD 4334

Biblioteka Aleksandryjska to bez wątpienia najśłynniejszy księgozbiór antycznego świata. Przez lata zgromadzone tam tysiące dzieł starożytnych poetów, naukowców, filozofów. założona została przez króla Ptolemusza I Sotera za radą jednego z jego przyjaciół, uczonego imieniem Demetriusz. Marek Antoniusz podarował Bibliotece liczne zbiory przez wzgląd na Kleopatrze, z którą prawdopodobnie łączyła go zażyłość. Bezcenne księgi spłonęły w większości podczas pożaru, gdy do Egiptu wkroczyło wojsko cezara. obecnie biblioteka jest odbudowywana. 500 %a Oryginalnie film wyprodukowano w 1996 roku.

74. Zaginiony świat Etrusków [DVD] = The lost World of the Etruscan / produkcja Martin Kent. - Poznań : AmerCom, 2011. DVD 4330

Cywilizacja Etrusków królowała na ziemiach dzisiejszej północnej Italii przez wiele stuleci. Lud ten do dziś fascynuje zarówno naukowców, jak i miłośników historii. Badacze spierają się co do pochodzenia Etrusków - niektórzy twierdzą, iż Tyrrenowie (jak zwali ich Grecy) przybyli ze wschodu, inni uważają ich za rdzenną ludność Italii. Etruskowie sporo obyczajów zaczerpnęli od Greków, sami zaś mieli ogromny wpływ na Rzymian, którzy zapożyczyli od nich liczne osiągnięcia naukowe, tradycje (np. noszenie togi czy pęk różeg jako oznakę władzy), wierzenia (liczne bóstwa).

75. Z Jarosławia do Auschwitz [DVD] / realizacja Mariusz Mendycki. Emisariusz kardynała / scenariusz, komentarz i reżyseria Andrzej Machnowski. - Warszawa : Instytut Pamięci Narodowej, 2018. DVD 3524

Film "Z Jarosławia do Auschwitz" to fabularyzowany dokument o losach uczniów Państwowej Szkoły Budowlanej w Jarosławiu, którzy w maju 1940 r. zostali aresztowani, a 14 czerwca przewiezieni pierwszym transportem do hitlerowskiego obozu koncentracyjnego Auschwitz.

Film "Emisariusz kardynała" opowiada historię Urbana Thelena, podoficera Wehrmachtu, który uratował przed profanacją relikwie św. Wojciecha. Na prośbę proboszcza z Gniezna potajemnie przywiózł je do Inowrocławia i ukrył w kościele św. Mikołaja.

Filmowe opowieści z historią

w tle – filmy fabularne

1. **Aleksandra** [DVD] / scenariusz i reżyseria Aleksander Sokurov. - Warszawa : Best Film, [2008]. **DVD 4774**

Do bazy wojskowej w Czeczenii wyrusza babka młodego oficera, którego nie widziała od 7 lat. Kobieta nie słucha niczyich poleceń, chodzi własnymi drogami, jest zarazem niezwykła i swojska. Jej oczami patrzymy na wojnę. W filmie Sokurowa, jednego z najzdolniejszych uczniów Andrieja Tarkowskiego, wojna jest zarazem niewidzialna i wszechobecna: brudna, demoralizująca, niszcząca ludzkie ciała i dusze.

2. **Angielski pacjent** [DVD] = The English Patient / scenariusz i reżyseria Anthony Minghella ; według powieści Michaela Ondaatje. - Warszawa : Agora, 2007. **DVD 3833**

II wojna światowa, rok 1943, trwają walki w Afryce Północnej. Niemcy zestrzelili mały samolot sportowy. Ranny pilot trafia do wojskowego szpitala niedaleko Florencji. Nie pamięta, kim jest i co mu się przydarzyło. W odzyskiwaniu pamięci pomaga mu znaleziona przy nim książka - to historie spisane przez Herodota, które na głos czyta pielęgniarka.

3. **Belfast** [DVD] / scenariusz i reżyseria Kenneth Branagh. - Warszawa : Galapagos, 2022. **DVD 4672**

Życie młodego chłopca i jego robotniczej rodziny w burzliwych latach sześćdziesiątych XX w.

4. **Bracia** [DVD] / scenariusz Wojciech Lepianka ; reżyseria Łukasz Ostalski. - Warszawa : Telewizja Polska, copyright 2022. **DVD 4734**

Wieś na Mazowszu, 1943 rok. Dwóch nastoletnich chłopaków Janek i Staszek znajdują ukrywających się w obejściu gospodarstwa dwóch młodych Żydów. To ich rówieśnicy - Abram i Chaim - synowie szanowanego aptekarza, który mieszkał przed wojną w pobliskim miasteczku. Tylko oni ocaleli z pogromu, który Niemcy urządzili Żydom w pobliskim lesie. Na przekór śmiertelnemu zagrożeniu Janek i Staszek postanawiają ukryć chłopców. O swojej decyzji nie mówią nikomu.

5. **Cudak** [DVD] / scenariusz Marek Kreutz ; reżyseria Anna Kazejak. - Warszawa : Telewizja Polska, copyright 2022. **DVD 4735**

Roman Cudakowski, dla przyjaciół Cudak, gra w kapeli na weselach i miejskich imprezach. W czasie okupacji muzykowi nie wiedzie się dobrze. Szansą na zarobek stają się wstępy w lokalu dla Niemców. Ci nie wyobrażają sobie jednak orkiestry bez skrzypka. Wówczas Cudak na koncerty wyprowadza z getta uzdolnionego Szymona Akermana, z którym przed wojną nie żył w zgodzie. W nowej rzeczywistości obydwaj nawzajem siebie potrzebują: Cudak może zarabiać grając z Akermanem, ten natomiast zyskuje szansę na przeżycie. Pewnego dnia Roman decyduje się na stałe zabrać z getta skrzypka z jego rodziną, by ukrywać ich z narażeniem życia w swoim domu.

6. **Czarnobyl** [DVD] = Chernobyl / scenariusz Craig Mazin ; reżyseria Johan Renck. - Warszawa : Galapagos, 2019. **DVD 3986**

Porywający 5-odcinkowy miniserial HBO opowiadający przerażającą historię najgorszej w dziejach katastrofy, do której doprowadził człowiek - potężnego wybuchu z 1986 roku w czarnobylskiej elektrowni atomowej na terenie ówczesnego ZSRR. Serial przedstawia to, co się działo od porannej eksplozji, chaos, śmierć w następnych dniach, tygodniach i miesiącach...

7. **Danton** [DVD] / scenariusz Jean-Claude Carrière ; według dramatu Stanisławy Przybyszewskiej ; reżyseria Andrzej Wajda. -Warszawa : Vision Film, [2004]. **DVD 3669**

Czasy Wielkiej Rewolucji Francuskiej. Jeden z jej przywódców, Danton, zostaje oskarżony o zdradę i spisek przeciwko krajowi.

8. **Dobry wojak Szwejk** [DVD] = Dobrý voják Švejk / scenariusz i reżyseria Karel Steklý ; na podstawie powieści Jaroslava Haška. - Warszawa : Carisma Entertainment : Kino Świat, [2009]. **DVD 4696**

Szwejk, u którego stwierdzono wrodzony idiotyzm, ponownie trafia do wojska. Jego poczciwość i naturalna gorliwość w wykonywaniu rozkazów doprowadzi do wielu zabawnych sytuacji.

9. **Doktor Żywago** [DVD] / scenariusz Andrew Davies ; na podstawie powieści Borysa Pasternaka ; reżyseria Giacomo Campiotti. - Warszawa : Agora, 2007. **DVD 4067**

Akcja filmu opartego na powieści Borysa Pasternaka rozciąga się na przestrzeni 30 lat. Przeznaczenie sprawia, że w przedrewolucyjnej Rosji dochodzi do spotkania między żonatym lekarzem, Jurijem Żywago, a młodą Larą. Wstrząsy rewolucji październikowej najpierw łączą, a potem rozdzielają dwoje kochających się ludzi. Lara musi uciekać przed rewolucjonistami...

10. **Dywizjon 303. Historia prawdziwa** [DVD] / scenariusz Jacek Samojłowicz, Krzysztof Burdza, Tomasz Kępski ; na podstawie książki Arkadego Fiedlera ; reżyseria Denis Delić. - Wrocław : Filmostrada ; Warszawa : Neshama Publishing, 2019. **DVD 3784**

Polscy lotnicy, początkowo niedoceniani i wyśmiewani, stają się legendą. W ramach Królewskich Sił Powietrznych Wielkiej Brytanii (RAF-u) tworzą elitarną jednostkę - Dywizjon 303, który nie ma sobie równych.

11. **Dzień patriotów** [DVD] = Patriots Day / scenariusz Peter Berg, Matt Cook, Joshua Zetumer ; reżyseria Peter Berg. - Warszawa : Monolith Films, 2017. **DVD 4580**

Kwiecień 2013 roku. Podczas słynnego Maratonu Bostońskiego dochodzi do tragicznego zamachu terrorystycznego. W tłumie kibiców eksplodują dwie bomby, są zabici i ranni. Sprawcom udaje się zbiec i jest więcej niż pewne, że wkrótce zaatakują ponownie. Służby specjalne i policja mobilizują wszystkie siły, przeczesują każdą ulicę, by dopaść terrorystów. Sierżant policji Tommy Saunders prowadzi śledztwo z pomocą ocalonych, świadków i setek mundurowych. Do akcji włączają się mieszkańcy miasta. Zamachowcy jednak pozostają nieuchwytni. Nie wiadomo ilu ich jest, do jakiej organizacji należą i jakimi siłami dysponują. Saunders wie, że czas działa na korzyść terrorystów...

12. **Dziewczyna z perłą** [DVD] = Girl With a Pearl Earring / scenariusz Olivia Hetreed ; na podstawie powieści Tracy Chevalier ; reżyseria Peter Webber. - Warszawa : Agora, [2006]. **DVD 4011**

Film przenosi nas do miasta Delft w XVII wiecznej Holandii. W okres wojen katolików z protestantami, rozkwitu handlu i wielkich fortun, a przede wszystkim w epokę wielkich malarzy. 17 letnia Griet musi podjąć prace, by pomóc swojej rodzinie. Zostaje służącą w domu Johanna Vermeera. Griet od wielkiego malarza różni wiele, pozycja społeczna, prestiż, wykształcenie, wyznanie. Łączy ich natomiast artystyczna wrażliwość i wzajemna fascynacja. Vermeer wprowadza Griet w fascynujący świat malarstwa. Ta znajomość budzi sprzeciw wszystkich, począwszy od żony i najstarszej córki Vermeera, skończywszy na służbie. Na temat Vermeera i Griet zaczynają krążyć plotki, w powietrzu wisi wielki dramat.

13. **Elizabeth** [DVD] / scenariusz Michael Hirst ; reżyseria Shekhar Kapur. -Warszawa : Agora : Wydawnictwo Pressland, 2004. **DVD 4011**

Anglia rok 1558. Wciąż młoda i pełna pasji Elżbieta z dynastii Tudorów po latach walki zdobywa wreszcie upragniony tron. Wśród jej dworzan znajduje się szacowny Sir William Cecil, kochanek hrabia Leicester, władczy książę Norfolk

oraz zaufany doradca Walsingham. Młoda królowa musi nauczyć się postępować z rozwagą i zapomnieć o dotychczasowym życiu prywatnym, jeśli chce utrzymać koronę Anglii... a nawet głowę. Oto nagrodzona przez Akademię Filmową opowieść o losach Elżbiety I, od czasów niewinnej młodości po dzień koronacji i otrzymanie tytułu "Królowej dziewicy".

14. Europa [DVD] / scenariusz Lars von Trier, Niels Vørsel ; reżyseria Lars von Trier. - Warszawa : Agora, 2007. **DVD 3839**

Europa, pierwsze miesiące po II wojnie światowej. Młody Amerykanin przybywa do Niemiec, ojczyzny swych przodków, by pomóc ludziom skrzywdzonym przez wojnę. Zostaje konduktorem pociągów ekspresowych, kocha się w córce swego szefa. Ten jednak był związany z faszystami.

15. Fatima [DVD] / scenariusz Marco Pontecorvo, Valerio D'Annunzio, Barbara Nicolosi ; reżyseria Marco Pontecorvo. - Warszawa : Monolith Films, 2020. **DVD 4499**

Inspirowana prawdziwymi wydarzeniami, poruszająca opowieść o objawieniach fatimskich, które dały siłę milionom chrześcijan. Jest rok 1917. Świat pogrążony jest w mrokach Pierwszej Wojny Światowej. Do małej portugalskiej wioski Fatimy, podobnie jak do tysięcy miejscowości w całej Europie płyną dramatyczne wieści o tysiącach zabitych. Do domów wracają okaleczeni i pozbawieni nadziei weterani. W takich chwilach łatwo o zwątpienie i załamanie. Właśnie w takich okolicznościach troje dzieci z Fatimy doświadcza niezwykłego spotkania. Ich oczom ukazuje się Matka Boża, by przekazać im przepowiednie dla świata. Relacje dzieci z tego wydarzenia spotykają się z wielkim sceptycyzmem zarówno osób świeckich jak i przedstawicieli Kościoła. Nikt nie traktuje poważnie dziecięcych opowieści. A jednak wieść o cudownych wydarzeniach w Fatimie roznosi się coraz dalej. Tysiące pielgrzymów przybywają do wioski, a cud fatimski zaczyna odmieniać ich losy, wywierając przemożny wpływ także na instytucję Kościoła i na cały świat.

16. Filip [DVD] / scenariusz Michał Kwieciński, Michał Matejkiewicz ; na podstawie powieści Leopolda Tyrmanda ; reżyseria Michał Kwieciński. - Warszawa : Telewizja Polska, copyright 2023. **DVD 4794**

Filip, dwudziestokilkuletni atrakcyjny mężczyzna, godzi pracę kelnera w luksusowym hotelu z korzystaniem z życia w czasach, które jego radościom nie sprzyjają. Przyjemność nie musi jednak leżeć daleko od zemsty, a każdy kolejny dzień naznaczony jest niepewnością przetrwania.

17. Gandhi [DVD] / scenariusz John Briley ; reżyseria Richard Attenborough. - Warszawa : Agora, 2007. **DVD 3836**

Film opowiada historię życia Mahatmy Gandhiego, początki jego kariery jako prawnika, duchowego przywódcy narodu i jego walkę o niepodległość Indii.

18. Harriet [DVD] / scenariusz Gregory Allen Howard, Kasi Lemmons ; reżyseria Kasi Lemmons. - Warszawa : Filmostrada, 2020. **DVD 4289**

Harriet Tubman ucieka z niewoli i zaczyna działać w podziemiu jako abolicjonistka.

19. Good Morning, Vietnam [DVD] / scenariusz Mitch Markowitz ; reżyseria Barry Levinson. - Słowacja : Magic Box, copyright 2010. **DVD 4593**

Po przyjeździe do Wietnamu Adrian Cronauer prowadzi program w wojskowej rozgłośni radiowej. Jego niekonwencjonalne metody pracy i oryginalny sposób bycia szybko budzą niechęć przełożonych.

20. Henryk V [DVD] = Henry V / scenariusz i reżyseria Kenneth Branagh ; na podstawie sztuki Williama Szekspira. - Warszawa : Agora, 2007. **DVD 3841**

Młody król Anglii Henryk V w młodości beztroski i apolityczny za cichą namową duchownych domaga się wątpliwych praw do korony i królestwa francuskiego. W rezultacie prowadzi do rozpoczęcia okrutnej i ciężkiej wojny z Francją.

Gdzie król musi się zmagać z topniejącymi moralami oddziałów i własnymi wątpliwościami. Kulminacja następuje w czasie krwawej bitwy pod Agincourt, gdzie Anglia mimo braku przewagi liczebnej wygrywa bitwę. Za pokój król Francji zobowiązuje się wydać swoją córkę za Henryka V.

21. Hotel Mumbai [DVD] = Hotel Mumbai / scenariusz John Collee, Anthony Maras ; reżyseria Anthony Maras. - Warszawa : Monolith Films, 2019. **DVD 3718**

Film oparty na prawdziwych wydarzeniach. Wieczór 26 listopada 2008. Tętniącym życiem Mumbajem wstrząsa seria zamachów bombowych. Islamscy terroryści, siejąc chaos i zniszczenie, wdzierają się z bronią do najważniejszych budynków miasta, w tym ekskluzywnego hotelu Taj Mahal. Ponad tysiąc gości i pracowników hotelu zostaje uwięzionych w wielopiętrowym labiryncie, w którym za każdym rogiem czai się śmierć. David i Zahra zrobią wszystko, by ochronić swoje nowo narodzone dziecko. Szef hotelowej kuchni Hemant gotów jest zaryzykować życie, aby uratować swoich gości. Rozpoczyna się walka o przetrwanie.

22. Hubal [DVD] / scenariusz Jan Józef Szczepański ; reżyseria Bohdan Poręba. - Warszawa : FilMOTEKA Narodowa - Instytut Audiowizualny : [dystrybucja] Studio Blu, 2021. **DVD 4463**

Historia oddziału majora Henryka "Hubala" Dobrzańskiego, który po przegranej kampanii wrzesniowej nie zamierzał poddać się niemieckim najeźdźcom i kontynuował walkę.

23. Jeszcze dzień życia [DVD] = Another Day of Life / scenariusz Raúl de la Fuente, Amaia Remirez, Niall Johnson, David Weber, Damian Nenow ; na podstawie książki Ryszarda Kapuścińskiego ; reżyseria Raúl de la Fuente, Damian Nenow.- Warszawa : Next Film, 2019. **DVD 3705**

Historia trzymiesięcznej wyprawy wybitnego reportera Ryszarda Kapuścińskiego do ogarniętej wojną i chaosem Angoli, gdzie linia frontu zmienia się jak w kalejdoskopie.

24. Jojo Rabbit [DVD] / scenariusz i reżyseria Taika Waititi ; na podstawie powieści Christine Leunens. - Warszawa : Galapagos, 2021. **DVD 4353**

Gdy niemiecki chłopiec znajduje młodą Żydówkę, którą ukrywa na strychu samotnie wychowująca go matka, jego świat staje na głowie. Mając u boku jedynie idiotycznego wymyślonego przyjaciela, którym jest nikt inny jak sam Adolf Hitler, Jojo musi teraz stawić czoła swemu ślepemu nacjonalizmowi.

25. Kamerdyner [DVD] / scenariusz Mirosław Piepka, Michał S. Pruski, Marek Klat ; reżyseria Filip Bajon. - Warszawa : Wydawnictwo Agora, 2019. **DVD 3785**

Mateusz Krol, kaszubski chłopiec, po śmierci matki zostaje przygarnięty przez arystokratkę Gerdę von Krauss pochodzącą z majątnego pruskiego rodu. Dorasta w pałacu. Równieżniczką Mateusza jest córka Kraussów Marita. Między młodymi rodzi się miłość. Ojcem chrzestnym chłopca jest kaszubski patriota Bazyli Miotke, który podczas konferencji pokojowej w Wersalu walczy o miejsce dla Kaszub na mapie Polski, a potem buduje symbol jej gospodarczego sukcesu: Gdynię. Traktat wersalski, który daje Polsce niepodległość, jednocześnie sprawia, że Kraussowie tracą majątek i wpływy. Wszyscy bohaterowie czują, że świat, który znali, wkrótce diametralnie się zmieni. Zbliża się II wojna światowa. Wśród żyjących obok siebie Kaszubów, Polaków i Niemców wzbierają niechęć i nienawiść. Tragicznym finałem tych napięć jest brutalny mord w lasach Piaśnicy...

26. Kamerdyner [DVD] = The Butler / scenariusz Danny Strong ; na podstawie artykułu Wila Haygooda ; reżyseria Lee Daniels. - Warszawa : Kino Świat, Edipresse – Kolekcje, [2014]. **DVD 3757**

W 1926 roku młody Cecil opuszcza skonfliktowane na tle rasowym południe USA, szukając szansy na lepsze życie. Wkrótce otrzyma niezwykley dar od losu. Zostanie kamerdynerem w Białym Domu, stając się naocznym świadkiem wydarzeń, które na zawsze zmienią oblicze współczesnego świata. Gdy kolejni prezydenci USA zmagają się ze skutkami zabójstwa Johna F. Kennedy'ego, Martina Luthera Kinga i kontrowersjami narosłymi wokół wojny w Wietnamie i afery Watergate, Cecil – wpierany przez kochającą żonę Glorię – musi podjąć trudną walkę o dobro i szczęście rodziny, któremu na drodze stanie jego własne, bezgraniczne oddanie pracy.

27. Kamienie na szaniec [DVD] / scenariusz Dominik W. Rettinger, Wojciech Pałys ; na podstawie książki Aleksandra Kamińskiego ; reżyseria Robert Gliński. - Warszawa : Monolith Films, 2014. **DVD 3899**

"Być zwyciężonym i nie ulec – to zwycięstwo". Oto dewiza, jaką w życiu kieruje się trzech młodych przyjaciół: Alek, Zośka i Rudy. Harcerze, maturzyści warszawskiego liceum snujący ambitne plany na przyszłość przerwane przez wrzesień 1939 roku. Wkraczą w dorosłość w niezwykle dramatycznych czasach, które stawiają ich przed wyborem – przetrwać za wszelką cenę czy przyłączyć się do walczących o wolną Ojczyznę, ryzykując wszystko. Chłopcy, wychowani w patriotycznych domach, kształtowani przez harcerskie ideały, postanawiają walczyć. Stają się żołnierzami i choć codziennie ocierają się o śmierć, potrafią żyć pełnią życia. Walczą ofiarnie i z honorem. Odchodzą "jak kamienie przez Boga rzucone na szaniec", zostawiając po sobie wielką lekcję przyjaźni, honoru i miłości do Ojczyzny.

28. Korczak [DVD] / scenariusz Agnieszka Holland ; reżyseria Andrzej Wajda. - Wrocław : Filmostrada, 2019. **DVD 4461**

Doktor Janusz Korczak, pedagog i działacz społeczny, prowadzi sierociniec dla dzieci żydowskich. Po wybuchu II wojny światowej kontynuuje działania na rzecz małych podopiecznych.

29. Król [DVD] / scenariusz Łukasz M. Maciejewski, Szczepan Twardoch, Dana Łukasińska ; na podstawie powieści Szczepana Twardocha ; reżyseria Jan P. Matuszyński. - Warszawa : Kino Świat, 2021. **DVD 4347**

Akcja serialu dzieje się w Warszawie w 1937 roku. Nad Europą wisi widmo faszyzmu. Miastem trzęsie żydowski gang pod wodzą polskiego socjalisty, Kuma Kaplicy. Prym wiedzie w nim żydowski bokser, Jakub Szapiro – obiekt uwielbienia warszawskich kobiet oraz źródło zazdrości i lęku wielu mężczyzn. Jakub skrycie marzy o tym, żeby kiedyś zastąpić Kuma i zostać królem Warszawy. Pewnego dnia przejmuje opiekę nad młodym chłopakiem, Moszem Bernsztajnem, w którym widzi swojego następcę. Tymczasem spisek na szczytach władzy może zmienić oblicze Warszawy i całego kraju, wpływając na gangsterskie imperium Kuma, a także na przyszłość samego Szapiry. Uwikłany w skomplikowane relacje z trzema kobietami Jakub stanie wkrótce do decydującej walki o władzę na ulicach miasta.

30. Królowa [DVD] = The Queen / scenariusz Peter Morgan ; reżyseria Stephen Frears. - Warszawa : SPI Video, 2007. **DVD 4256**

Brytyjska królowa Elżbieta II i nowo wybrany premier, Tony Blair, radzą sobie z konsekwencjami wstrząsającej śmierci księżnej Diany.

31. Krwawa niedziela [DVD] = Bloody Sunday / scenariusz i reżyseria Paul Greengrass. - Warszawa : Agora, 2007. **DVD 3842**

Irlandia Północna, 1972 rok. Pokojowy protest mieszkańców prowincji wymyka się spod kontroli i dochodzi do masakry dokonanej przez brytyjską armię.

32. Kundun [DVD] / scenariusz Melissa Mathison ; reżyseria Martin Scorsese. - Warszawa : Agora, 2007. **DVD 3834**

Tybet, rok 1937. Mnich buddyjski wędruje po kraju, szuka dziecka, które przeznaczone jest na następcę XIII Dalajlamy. Trafia do ubogiej rodziny zamieszkującej we wiosce blisko granicy z Chinami. Dwuletni syn zdaje się być właściwym kandydatem. Chłopiec zostaje zabrany do Lhasy i poddany edukacji.

33. Kurier [DVD] / scenariusz Władysław Pasikowski, Sylwia Wilkos ; reżyseria Władysław Pasikowski. - Warszawa : Kino Świat, 2019. **DVD 3751**

Sensacyjna historia szpiegowska, inspirowana sekretną misją słynnego kuriera z Warszawy - Jana Nowaka-Jeziorańskiego. Jego samotna misja miała zdecydować o losach Polski i II wojny światowej. Ścigany przez wszystkie

wrocie wywiady, w środku nocy przerzucony z hotelu Savoy do Żabna, spotyka ludzi, którzy na zawsze zmieniają jego życie.

34. Lotna [DVD] / scenariusz Andrzej Wajda, Wojciech Żukrowski ; na podstawie opowiadania Wojciecha Żukrowskiego ; reżyseria Andrzej Wajda. - Warszawa : Best Film, 2005. DVD 4460

Podczas kampanii wrześnieowej szwadron kawalerii przygarnia zabłąkanego, pełnokrwistego konia. Żądza posiadania białego rumaka sprowadza na jego kolejnych właścicieli, a w ostateczności i cały oddział, zgubę.

35. Ludzie i bogowie [DVD] / scenariusz Wenanty Nosul, Krzysztof Węglarz ; reżyseria Bodo Kox. - Warszawa : Telewizja Polska, 2021. DVD 4371

Serial przedstawia wydarzenia związane z oddziałem o kryptonimie „Pazur”, działającego w czasie II wojny światowej w Warszawie, w strukturach kontrwywiadu Komendy Głównej Związku Walki Zbrojnej - Armii Krajowej. Jego pierwowzorem był słynny oddział bojowy kontrwywiadu o kryptonimie „Wapiennik”, który powstał w 1941 r., a jednym z jego głównych zadań była likwidacja osób skazanych wyrokami sądów podziemnych. Wydarzenia, o których mowa w serialu zainspirowane zostały prawdziwymi akcjami, o których głośno było w okupowanej Warszawie.

36. Łowca jeleni [DVD] = The Deer Hunter / scenariusz Deric Washburn, Michael Cimino, Louis Garfinkle ; reżyseria Michael Cimino. - Warszawa : Agora, 2007. DVD 3838

Trzej przyjaciele: Mike, Nick i Steven pracujący w miejscowej hucie żelaza, zostają powołani do wojska i przygotowują się do wyjazdu do Wietnamu. W Wietnamie wszyscy trzej trafiają do niewoli. Żołnierze Vietcongu zmuszają ich do gry z innymi więźniami w rosyjską ruletkę. Mike nakłania Wietnamczyków do użycia w grze większej ilości kul i zmusza Nicka do gry przeciwko sobie. Dzięki fortelowi w zamieszaniu, udaje im się zbiec, lecz podczas ucieczki zostają rozdzieleni. Po powrocie do Clairton, Mike dowiaduje się, że Nick został w Sajgonie. Postanawia odnaleźć przyjaciela.

37. Marco Polo [DVD] / scenariusz David Butler, Vincenzo Labella, Giuliano Montaldo ; reżyseria Giuliano Montaldo. - Warszawa : GM Records, [200?]. DVD 3983

W 1271 roku 17-letni Marco Polo wyrusza wraz z ojcem i wujem w podróż przez pustkowia Azji, by dotrzeć do Chin. W egzotycznym dla Europejczyków kraju wenecki kupiec poznaje język i kulturę Wschodu.

38. Maria Skłodowska-Curie [DVD] / scenariusz Marie Noëlle, Andrea Stoll ; reżyseria Marie Noëlle. - Warszawa : Kino Świat : Burda Publishing Polska, 2017. DVD 4447

Międzynarodowa koprodukcja o życiu słynnej polskiej noblistki. Historia niezwyklej kobiety, która nie wahała się iść za głosem serca, a dzięki inteligencji, wiedzy i nieprzeciętnym umiejętnościom zdołała przekonać do siebie świat nauki, od zawsze zdominowany przez mężczyzn. To portret noblistki, jakiej nie znaliśmy – czułej matki, kochającej żony, kobiety charyzmatycznej, zdecydowanej, choć pełnej dylematów i sprzeczności. A przy tym niepowtarzalna podróż w czasie do Paryża z przełomu wieków – miasta sztuki i odkryć, które zmieniały świat.

39. Marszałek Piłsudski [DVD] / scenariusz i reżyseria Andrzej Trzos-Rastawiecki. - Warszawa : Telewizja Polska, 2018. DVD 3705

Cykl składa się z ośmiu blisko godzinnych odcinków. Wszystkie razem tworzą kronikę życia Marszałka od wczesnej młodości do śmierci. Serial ma charakter paradokumentalny. Sceny zrealizowane współcześnie sąsiadują z autentycznymi materiałami archiwalnymi. Niektóre ujęcia z udziałem aktorów rozmyślnie nakręcono w ten sposób, że "naśladują" przedwojenne kroniki. Troska o zgodność z prawdą historyczną nie ominęła, rzecz jasna, plenerów. Zdjęcia do "Marszałka Piłsudskiego" powstawały więc w Warszawie (Belweder, Zachęta, Zamek Królewski, Cytadela), Krakowie, Wiedniu, Wilnie, a nawet na dalekiej i mroźnej Syberii. Serial ma formę rozbudowanej retrospekcji. Pewien dziennikarz przeprowadza z sędziwym już marszałkiem obszerny wywiad. W czasie wielogodzinnej rozmowy Piłsudski wspomina swe życie i działalność polityczną, a nawet na dalekiej i mroźnej Syberii. Serial ma formę rozbudowanej

retrospekcji. Pewien dziennikarz (w tej roli Marek Kondrat) przeprowadza z sędziwym już marszałkiem obszerny wywiad. W czasie wielogodzinnej rozmowy Piłsudski wspomina swe życie i działalność polityczną.

40. Marzec '68 [DVD] / scenariusz Andrzej Gołda, Krzysztof Lang ; reżyseria Krzysztof Lang. - Warszawa : Telewizja Polska, copyright 2022. **DVD 4754**

Warszawa, rok 1968. Studenci protestują przeciwko bezprawnemu relegowaniu kolegów z uczelni oraz w obronie zdjętych z afisza „Dziadów”, w reżyserii Kazimierza Dejmka, wystawianych w Teatrze Narodowym. Wśród protestującej młodzieży są także Hania i Janek. Ich rodziny znajdują się po dwóch stronach marcowej barykady. Młodzi i szaleńczo w sobie zakochani, niczym w dramacie Szekspira „Romeo i Julia”, w ogarniętym buntem kraju, walczą o swoje uczucie. Czy ich miłość przetrwa? Czy zdołają pokonać przeciwności, które stawia przed nimi los?

41. Medicus [DVD] = The Physician / scenariusz Jan Berger ; na podstawie powieści Noaha Gordona ; reżyseria Philipp Stölzl. - Warszawa : Monolith Films, 2014. **DVD 4582**

Persja, XI w. Młody chłopak, ukrywając się jako Żyd, podejmuje naukę w szkole lekarskiej, by zdobyć niezbędne kwalifikacje.

42. Mefisto [DVD] = Mephisto / scenariusz István Szabó, Péter Dobai ; na podstawie powieści Klaus Manna ; reżyseria István Szabó. - Warszawa : Agora, 2007. **DVD 3840**

Studium stosunku sztuki i polityki, analiza postawy artysty wykorzystywanego przez władzę do celów propagandowych. Niemiecki prowincjonalny aktor teatralny, Hendrik Hofgens, odnosi niespodziewany sukces zawodowy z chwilą dojścia do władzy nazistów. Dzięki roli w faustowskim przedstawieniu zdobywa ogromną popularność oraz przywileje ze strony hitlerowców, którzy posługują się nim do głoszenia totalitarnej ideologii. Hofgens powoli i niepostrzeżenie staje się marionetką w rękach faszystów.

43. Midway [DVD] / scenariusz Wes Tooke ; reżyseria Roland Emmerich. - Warszawa : Monolith Films, 2020. **DVD 4258**

Żołnierze amerykańskiej marynarki próbują powstrzymać ekspansję Japonii na Pacyfiku i odwrócić losy II Wojny Światowej.

44. Młody Piłsudski [DVD] / scenariusz Jarosław Sokół, Ewa Wencel ; reżyseria Jarosław Marszewski. - Warszawa : Telewizja Polska, 2020. **DVD 4258**

Gdy zamach na Aleksandra II kończy się sukcesem, losy mieszkańców Królestwa Polskiego diametralnie ulegają zmianie. Pośród nich jest młody buntownik – Piłsudski.

45. Most szpiegów [DVD] = Bridge of Spies / scenariusz Matt Charman, Ethan Coen, Joel Coen ; reżyseria Steven Spielberg. - Warszawa : Imperial CinePix, 2016. **DVD 3716**

To pełen dramatyzmu thriller rozgrywający się na tle historycznych wydarzeń. James Donovan, prawnik z Brooklynu, trafia w sam środek zimnej wojny, gdy CIA wysyła go ze, zdawać by się mogło, niemożliwą do wykonania misją wynegocjowania uwolnienia więzionego przez Sowieców amerykańskiego pilota wojskowego. W tym inspirowanym prawdziwymi wydarzeniami mocnym, trzymającym w nieustannym napięciu filmie twórcy udało się uchwycić istotę człowieczeństwa, gdy James Donovan gotów jest zaryzykować wszystko w imię swoście pojętej sprawiedliwości i wierności ojczyźnie.

46. Muszkietierowie [DVD] = The Musketeers / scenariusz Susie Conklin, James Dormer ; na podstawie powieści Aleksandra Dumasa ; reżyseria Toby Haynes, Saul Metzstein, Richard Clark, Andy Hay, Farren Blackburn. - Warszawa : Best Film, 2015. **DVD 4300**

XVII-wieczny Paryż. Młody D'Artagnan aspiruje do zostania jednym z elitarnych żołnierzy króla, zwanych Muszkietierami.

47. Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy [DVD] / scenariusz Andrzej Twerdochlib, Stefan Bratkowski ; reżyseria Jerzy Sztwiertnia. - Warszawa : Telewizja Polska, 2018. **DVD 3702**

Trzynastoodcinkowa saga o mieszkańcach Wielkopolski, którzy w okresie od 1815 do 1918 roku walczyli z germanizacją. Oparta na faktach przedstawia losy historycznych postaci w walce o zachowanie polskości i o wyzwolenie spod zaboru pruskiego.

48. Niepokonani [DVD] = The Way Back / scenariusz Peter Weir, Keith Clarke ; na podstawie powieści Sławomira Rawicza ; reżyseria Peter Weir. - Warszawa : Monolith Video, [2011]. **DVD 4012**

W 1940 roku grupa śmiałków pochodzących z różnych krajów ucieka z sowieckiego gułagu. Bez mapy czy kompasu uciekinierzy podejmują się niemożliwego - od Syberii, przez tajgę, wyżyny Mongolii, pustynię Gobi, Tybet, Himalaje docierają aż do Indii. Niezwykła podróż przez 6000 km pełna jest heroicznej walki o przetrwanie. Pomimo różnic kulturowych i barier językowych przyświeca im wspólny cel – chcą odzyskać utraconą wolność. Nie sprzyjają im mordercze mrozy i nieznosny upał. Przemierzają pieszo najbardziej niezwykle i niebezpieczne rejony świata, ucząc się przebaczać i odzyskiwać utracone w gułagu człowieczeństwo.

49. Obywatel Jones [DVD] / scenariusz Andrea Chalupa ; reżyseria Agnieszka Holland. - Warszawa : Kino Świat, 2020. **DVD 4775**

Dziennikarz Jones chce opisać gwałtowną modernizację Związku Radzieckiego. By gruntownie zbadać sprawę, decyduje się na podróż do Moskwy, aby przeprowadzić wywiad ze Stalinem.

50. Oficer i szpieg [DVD] = J'accuse / scenariusz Robert Harris, Roman Polański ; na podstawie powieści Roberta Harris ; reżyseria Roman Polański. - Warszawa : Gutek Film, 2020. **DVD 4174**

Historia francuskiego kapitana Alfreda Dreyfusa, który został niesłusznie oskarżony o zdradę stanu i skazany na dożywotnie więzienie.

51. Oppenheimer [DVD] / scenariusz i reżyseria Christopher Nolan ; na podstawie książki Kaia Birda i Martina J. Sherwina. - Warszawa : Galapagos, 2023. **DVD 4899**

Oppenheimer w czasie II Wojny Światowej był dyrektorem programu rozwoju broni jądrowej "Manhattan". Poza działalnością związaną z bronią atomową Oppenheimer miał ogromne osiągnięcia w innych dziedzinach fizyki, między innymi w badaniach czarnych dziur oraz promieniowania kosmicznego. Resztę życia po opracowaniu bomby atomowej poświęcił na działalność na rzecz ograniczania rozprzestrzeniania się broni jądrowej. Był oskarżany przez amerykański rząd i służby o powiązania z ruchem komunistycznym oraz działalność szpiegowską. W latach 50. został pozbawiony dostępu do tajnych dokumentów. Dopiero prezydent Kennedy dokonał jego politycznej rehabilitacji. Oppenheimer jest dziś uznawany za jeden z symboli pacyfizmu i sprzeciwu wobec rozprzestrzeniania broni atomowej.

52. Orleńta. Grodno '39 [DVD] / scenariusz i reżyseria Krzysztof Łukaszewicz. - Warszawa : Telewizja Polska, 2022. **DVD 4755**

To dramatyczny obraz wojny z sowietami widziany oczami dwunastoletniego chłopca, Leona. W dniu rozpoczęcia roku szkolnego, 1 września 1939 r. budynek jego szkoły zostaje zbombardowany przez niemieckie samoloty. Dla Leosia, Tadka, Eweliny oraz tysięcy polskich dzieci, rozpoczynająca się wojna stanie się szkołą przyspieszonego dojrzewania, konfrontacją z dramatyczną historią pisaną przez dorosłych.

53. Ostatni król Szkocji [DVD] = The Last King of Scotland / scenariusz Jeremy Brock, Peter Morgan ; na podstawie książki Gilesa Fodena ; reżyseria Kevin Macdonald. - Warszawa : Imperial CinePix, [2008]. **DVD 4375**

Przebywający na misji w Ugandzie szkocki lekarz zostaje osobistym medykiem samozwańczego prezydenta, Idiogo Amina. Wkrótce przekonuje się, że jego przełożony jest barbarzyńskim tyranem.

- 54. Pamiętnik Anny Frank** [DVD] = The Diary of Anne Frank / scenariusz Frances Goodrich, Albert Hackett ; na podstawie Dzienników Anny Frank i sztuki Frances Goodrich i Alberta Hacketta ; reżyseria George Stevens. - Warszawa : Galapagos, 2021. **DVD 4453**

George Stevens przeniósł na ekran pamiętnik trzynastoletniej żydowskiej dziewczynki - Anny Frank, stanowiący poruszającą dokumentację jej przeżyć z czasów II Wojny Światowej. Uciekając przed horrorem nazistowskich prześladowań, Otto Frank ukrywa swoją żonę i dwie córki - Annę i Margot na nieużywanym strychu w Amsterdamie. Razem z nimi na ciasnym poddaszu ukrywają się państwo Van Daan, ich syn Peter i dentysta, pan Dussel. W swoim pamiętniku Anna opisuje codzienne zmagania ludzi, z którymi przyszło jej mieszkać, ich desperackie próby prowadzenia normalnego życia pomimo ciągłego zagrożenia odkryciem przez Gestapo. Trudne do zniesienia napięcie i niewyobrażalny stres spowodowany dramatyczną sytuacją kilkorga zdesperowanych ludzi zostały po mistrzowsku odzwierciedlone w tym na długo pozostającym w pamięci, przejmującym, nagrodzonym trzema Oscarami obrazie.

- 55. Patton** [DVD] / scenariusz Francis Ford Coppola, Edmund H. North ; na podstawie książek Ladislava Farago i Omara N. Bradleya ; reżyseria Franklin J. Schaffner. - Warszawa : Imperial CinePix, [2008]. **DVD 4379**

"Patton", film przyjęty owacjami, który zdobył siedem nagród Akademii Filmowej m.in. za najlepszy film, to przykuwający uwagę portret jednego z największych wojskowych geniuszy XX wieku. Jeden z Oscarów został przyznany George'owi C. Scottowi za doskonałą kreację roli generała George'a Pattona. Charyzmatyczny i odznaczający się kwiecistą mową Patton sam zaprojektował dla siebie mundury oraz broń i wierzył, że w poprzednim wcieleniu był wojownikiem. W Afryce pokonał Rommla, a po akcji D-Day poprowadził w zwycięskim pochodzie swe oddziały przez Europę. Patton był zarówno buntownikiem, jak wybitną postacią i genialnym przywódcą. Film dowodzi, że jedynym wrogiem, którego Patton nie był w stanie pokonać, była jego zmienna natura.

- 56. Pierwszy człowiek** [DVD] = First man / scenariusz Josh Singer ; na podstawie książki Jamesa R. Hansena ; reżyseria Damien Chazelle. - Warszawa : Edipresse Polska ; Wrocław : Filmostrada, 2019. **DVD 3704**

Fragment życia astronauty Neila Armstronga i jego legendarnej misji kosmicznej, dzięki której jako pierwszy człowiek stanął na Księżycu.

- 57. Poznań 56** [DVD] / scenariusz Andrzej Górny, Filip Bajon ; reżyseria Filip Bajon. - Warszawa : IPN, 2021. **DVD 4537**

Dwaj chłopcy, młody robotnik oraz grupa profesorów stają się obserwatorami i uczestnikami rozruchów społecznych w stolicy Wielkopolski.

- 58. Pofne lekcje perskiego** [DVD] = Persian Lessons / scenariusz Ilja Zofin ; na podstawie opowiadania Wolfganga Kohlhaase'a ; reżyseria Vadim Perelman. - Warszawa : Best Film, 2022. **DVD 4501**

Gilles, młody belgijski Żyd, podaje się za Persa, aby przeżyć w obozie koncentracyjnym, gdzie jeden z oficerów marzy o nauce języka perskiego. Gilles zaczyna udzielać Niemcowi lekcji, wymyślając na bieżąco nowe słowa. Między mężczyznami rodzi się niespodziewana więź.

- 59. Powidoki** [DVD] / scenariusz Andrzej Mularczyk ; reżyseria Andrzej Wajda. - Warszawa : Galapagos : Wydawnictwo Bauer, 2018. **DVD 3880**

Bohaterem filmu jest Władysław Strzemiński, artysta, który nie poddał się socrealizmowi i doświadczył dramatycznych skutków swoich wyborów artystycznych. To film o tym jak socjalistyczna władza zniszczyła charyzmatycznego, niepokornego człowieka.

- 60. Powiernik królowej** [DVD] = Victoria and Abdul / scenariusz Lee Hall ; na podstawie książki Shrabani Basu ; reżyseria Stephen Frears. - Wrocław : Filmostrada, 2018. **DVD 3629**

To historia niezwyklej przyjaźni, jaka połączyła brytyjską królową Wiktorię z Abdulem Karimem, indyjskim muzułmaninem, który towarzyszył jej i służył przez ostatnie 15 lat panowania królowej. Wiktoria nadała mu tytuł "munshi", sekretarza, ale także nauczyciela. Platoniczna relacja łącząca oboje była źródłem plotek i niepokoju na brytyjskim dworze. Spekuluje się, że to dzięki wpływowi Abdula Karima polityka zagraniczna kraju i silny, bezkompromisowy charakter królowej uległy złagodzeniu.

61. Prymas [DVD] : Trzy lata z tysiąca / scenariusz Jan Purzycki ; reżyseria Teresa Kotlarczyk. - Warszawa : Axel Springer Polska, copyright 2006. **DVD 4035**

Kardynał Stefan Wyszyński publicznie potępił socjalistyczne rządy, za co trafia do aresztu. Władze usiłują zastąpić go sobowtórem.

62. Sława i chwała [DVD] / scenariusz Krzysztof Teodor Toeplitz ; na podstawie powieści Jarosława Iwaszkiewicza ; reżyseria Kazimierz Kutz. - Warszawa : Telewizja Polska, copyright 2021. **DVD 4467**

Serial z epickim rozmachem dzieje polskiej inteligencji od "pierwszych dni lipca 1914 roku" do jesieni roku 1947. Historyczne przełomy i kataklizmy sąsiadują w serialu Kutz z równie burzliwymi dziejami miłości, zdrad i tragedii, których doświadczają poszczególni bohaterowie. Jest zarazem film ten epitafium dla duchowego oblicza kultury polskiej, a po trochu i europejskiej, ukształtowanego w XIX wieku.

63. Smuga cienia [DVD] / scenariusz Bolesław Sulik, Andrzej Wajda ; według powieści Josepha Conrada Korzeniowskiego ; reżyseria Andrzej Wajda. - Wrocław : Filmostrada, 2019. **DVD 4511**

Rok 1886. Młody oficer marynarki brytyjskiej Conrad Korzeniowski, Polak z pochodzenia, po kilku latach służby ma wracać do kraju. Nieoczekiwanie dostaje propozycję objęcia dowództwa na handlowym statku żaglowym "Otago", którego kapitan nagle zmarł. Zadaniem Conrada jest doprowadzenie statku z Bangkoku do Singapuru. Okazuje się, że statek jest zaniedbany, załoga niezdyscyplinowana, wybuchła epidemia cholery, a na domiar złego bezwietrzna pogoda wstrzymuje rejs. Mimo wszelkich przeciwności losu Conrad doprowadza "Otago" do portu przeznaczenia

64. Sobibór [DVD] = Sobibor / scenariusz Anna Czernakowa, Michael Edelstein, Ilja Wasiljew ; reżyseria Konstantin Chabiński. - Warszawa : Neshama Publishing ; Wrocław : Filmostrada, 2018. **DVD 3568**

14 października 1943 r. wybuchł bunt w obozie zagłady w Sobiborze na Lubelszczyźnie. 600 wycieńczonych więźniów podjęło próbę ucieczki, stając naprzeciwko uzbrojonym strażnikom. Po krwawej walce z obozu uciekło blisko 200 osób. 42 z nich doczekały końca wojny. Film opowiada historię ostatnich tygodni przed powstaniem oraz samego buntu. Gdy do obozu trafia Aleksander Peczerski pułkownik Armii Radzieckiej, schwytany na froncie wschodnim, staje się dla niego jasne, że jedynym sposobem na uniknięcie pewnej śmierci jest ucieczka z obozu. Peczerski staje na czele konspiracji, której celem jest ucieczka wszystkich osadzonych. Utrzymanie planu w tajemnicy okazuje się trudniejsze niż się wydawało, a postawa Peczerskiego przyciąga coraz większą uwagę.

65. Spaleni słońcem [DVD] = Утомлённые солнцем / scenariusz Rustam Ibragimbekow, Nikita Michajłow ; reżyseria Nikita Michajłow. - Warszawa : Axel Springer Polska, 2007. **DVD 3821**

W połowie lat 30. XX w. zasłużony weteran wojny domowej spędza z żoną i córką wakacje w podmoskiewskiej daczce. Sielankowy nastrój wczasów zostaje zmącony, gdy zjawia się tajemniczy młodzieniec z Moskwy, dawna miłość pułkownikowej.

66. Sprzymierzeni [DVD] = Allied / scenariusz Steven Knight ; reżyseria Robert Zemeckis. - Warszawa : Imperial CinePix, 2017. **DVD 3592**

Rok 1942. Podczas wykonywania niebezpiecznej misji kanadyjski oficer wywiadu spotyka francuską bojowniczkę ruchu oporu. Z czasem zakochują się w sobie.

67. Stulecie Winnych [DVD] / scenariusz Ariadna Lewańska, Ilona Łepkowska, Katarzyna Terechowicz, Monika Franczak, Marek Kreutz, Magdalena Holland-Łazarkiewicz ; na podstawie powieści Albeny Grabowskiej ; reżyseria Piotr Trzaskalski. - Warszawa : Telewizja Polska, copyright 2020. **DVD 4290**

Jest to pełna nieoczekiwanych zwrotów akcji opowieść o wielopokoleniowej rodzinie Winnych z podwarszawskiego Brwinowa wpleciona w dramatyczne wydarzenia XX wieku. W serialu pojawiają się zarówno postaci fikcyjne, jak i prawdziwe, znane z naszej historii, kultury i sztuki. Wątkiem przewodnim są losy bliźniaczek, Ani i Mani Winnych, które rodzą się na początku I Wojny Światowej. Saga rodu Winnych jest też wnikliwym portret polskiego społeczeństwa, zmieniającego się wraz z rozwojem naszej państwowości.

68. Szare ogrody [DVD] = Grey Gardens / scenariusz Patricia Rozema, Michael Sucsy ; reżyseria Michael Sucsy. - Warszawa : Galapagos, 2010. **DVD 4442**

Dwie ekscentryczne krewne Jackie Kennedy żyją ubogo w sypiącym się domu. Media chcą nakręcić o nich dokument.

69. Świadectwo urodzenia [DVD] = Birth certificate / scenariusz Stanisław Różewicz, Tadeusz Różewicz ; reżyseria Stanisław Różewicz. - Warszawa : Studio Filmowe Tor, 2017. **DVD 3623**

Trzy nowele ukazujące pełną napięcia atmosferę codzienności okupacyjnej widzianej oczyma dzieci. Płyta zawiera: Na drodze (Bohaterami noweli są zagubiony we wrześniowej zawierusze chłopiec i żołnierz wiozący po rozbiciu oddziału nikomu już niepotrzebną kancelarię. W końcu i on chwyci za karabin i stanie do nierównej walki) ; List z obozu (Chłopcy, bohaterowie noweli, pomagają matce w trudnych dniach okupacji. Ze szczególną troską i czcią opiekują się mundurem oficerskim ojca, który przebywa w obozie jenieckim. Kiedy zjawia się u nich jeniec radziecki, uciekinier z pobliskiego obozu, dadzą mu buty i mundur ojca) ; Kropla krwi (Bohaterką jest ukrywająca się w sierocińcu dziewczynka żydowska, u której Niemcy odkrywają typowe cechy aryjskie).

70. Św. Bernadeta z Lourdes [DVD] : objawienia świętej Bernadety Soubirous = Lourdes / scenariusz Alessandra Caneva, Mario Falcone, Alessandro Jacchia, Vittorio Messori, Francesco Scardamaglia ; reżyseria Lodovico Gasparini. - Warszawa : Kino Świat, 2018. **DVD 4733**

Film rozgrywa się w dwóch płaszczyznach czasowych. Obecnie i w czasie wydarzeń w Lourdes. Śledzimy trzy rozgrywające się na ekranie wątki. Historię samej Bernadety, XIX-wiecznego lekarza-naukowca oraz współczesnego dziennikarza, zafascynowanego miejscem cudownych uzdrowień.

71. 1917 [DVD] / scenariusz Sam Mendes, Krysty Wilson-Cairns ; reżyseria Sam Mendes. - Warszawa : Monolith Films, [2020]. **DVD 4673**

Dwaj brytyjscy szeregowcy Schofield i Blake, u schyłku Pierwszej Wojny Światowej otrzymują ogromnie ryzykowną misję, od której powodzenia zależy życie ich towarzyszy. Muszą przedrzeć się za linię wroga i przekazać rozkaz odwołujący atak, który w świetle nowych informacji nie ma najmniejszych szans powodzenia. Jeśli nie uda się wypełnić misji, niechybna śmierć czeka ponad 1600 żołnierzy, a wśród nich brata Blake'a.

72. Ukryte działania [DVD] = Hidden figures / scenariusz Allison Schroeder, Theodore Melfi ; na podstawie książki Margot Lee Shetterly ; reżyseria Theodore Melfi. - Warszawa : Imperial CinePix, 2017. **DVD 3593**

Niezwykła, nieznana do tej pory prawdziwa historia trzech błyskotliwych kobiet afro-amerykańskiego pochodzenia, które na przełomie lat 50. i 60. XX wieku podjęły pracę dla NASA. Pokonując niewyobrażalne przeszkody społeczne i obyczajowe, pomogły wysłać w kosmos pierwszego Amerykanina, astronautę Johna Glenn'a, inicjując tym samym kosmiczny wyścig między światowymi mocarstwami.

73. Underground [DVD] / scenariusz Emir Kusturica, Dusan Kovacevic ; reżyseria Emir Kusturica. - Warszawa : Agora, 2007. **DVD 3834**

Próba zbilansowania historii Jugosławii od czasów II wojny światowej po rok 1991, kiedy wybuchają walki w Słowenii i komunistyczna Jugosławia przestaje istnieć. Niezwykłe dzieje małej społeczności, która chroni się przed

niebezpieczeństwami wojny w podziemiach i produkuje tam broń dla partyzantów. Marko, który jest łącznikiem pomiędzy dwoma światami, świetnie się czuje w tej roli. Do tego stopnia, że kiedy wojna się kończy nie informuje o tym mieszkańców podziemia. Dopiero po pięćdziesięciu latach udaje im się wyjść na wolność, gdzie, jak się okazuje, wojna trwa nadal.

74. Wenecja [DVD] / scenariusz i reżyseria Jan Jakub Kolski ; na podstawie opowiadania Włodzimierza Odojewskiego. - Wrocław : Filmostrada, 2010. **DVD 4450**

Rok 1939. Jedenastoletni Marek marzy o wyjeździe do Wenecji, jednak wybuch wojny krzyżuje plany. Chłopiec próbuje więc urządzić sobie namiastkę włoskiego miasta w starym dworku na polskiej wsi.

75. Wieczna miłość [DVD] = Immortal Beloved / scenariusz i reżyseria Bernard Rose. - Warszawa : Axel Springer Polska, 2007. **DVD 4070**

Rok 1827. Następuje długo oczekiwane otwarcie testamentu Ludwiga van Beethovena. Cały swój majątek mistrz zapisał "wiecznej miłości". Ostatnia wola Ludwiga okazuje się dużym zaskoczeniem zarówno dla jego młodszego brata Johanna jak i przyjaciela - Antona Schindlera. Rozpoczynają się poszukiwania tajemniczej ukochanej genialnego kompozytora...

76. Wiking [DVD] = The Northman / scenariusz Robert Eggers, Sjóń ; reżyseria Robert Eggers. - Warszawa : Galapagos, 2022. **DVD 4589**

Młody książę Amleth jest u progu stania się mężczyzną, gdy jego ojciec, król Aurvandil War Raven, zostaje brutalnie zamordowany przez wuja Fjolnira, który porywa matkę chłopca - księżną Gudrún. Uciekając łodzią ze swojego królestwa, dziecko poprzysięga zemstę. Dwie dekady później Amleth jest wikingiem najeżdżającym słowiańskie wioski, gdzie pewna czarownica, przypomina mu o jego przysiędze: pomścić ojca, ocalić matkę, zabić wuja. Podróżując na statku z niewolnikami do Islandii, Amleth dostaje się na farmę swojego wuja z pomocą Olgi, zniewolonej słowiańskiej kobiety - i wyrusza, by dotrzymać przysięgi.

77. Wyklęty [DVD] / scenariusz i reżyseria Konrad Łęcki. - Warszawa : Telewizja Polska, 2017. **DVD 4466**

To oparty na faktach film, którego akcja toczy się w Polsce, w drugiej połowie lat 40-tych. Jego bohaterami są członkowie zbrojnego podziemia niepodległościowego, walczący z władzą ludową o powojenny kształt Polski. Ludzie, którzy mimo olbrzymiej przewagi resortu bezpieczeństwa, wspieranego przez radzieckie NKWD, walczyli do końca o swoją sprawę.

78. Zabić drozda [DVD] = To Kill a Mockingbird / scenariusz Horton Foote ; na podstawie powieści Harper Lee ; reżyseria Robert Mulligan. - Warszawa : Universal Pictures, [2012]. **DVD 3674**

Stan Alabama, lata trzydzieste XX. wieku. Adwokat Atticus Finch zostaje obrońcą czarnego mężczyzny oskarżonego o gwałt na białej kobiecie

79. Zimna wojna [DVD] / scenariusz Paweł Pawlikowski, Janusz Głowacki ; reżyseria Paweł Pawlikowski. - Warszawa : Kino Świat, 2018. **DVD 3575**

Historia trudnej miłości dwojga ludzi, którzy nie umieją żyć bez siebie, ale równocześnie nie potrafią być razem. Wydarzenia pokazane w filmie rozgrywają się w latach 50. i 60. XX wieku, w Polsce i budzącej się do życia Europie, a w ich tle wybrzmiewa wyjątkowa ścieżka dźwiękowa, będąca połączeniem polskiej muzyki ludowej z jazzem i piosenkami paryskich barów minionego wieku.

80. Zniewolony [DVD] = Twelve years a slave / scenariusz John Ridley ; na podstawie książki Solomona Northupa ; reżyseria Steve McQueen.- Warszawa : Monolith Films, 2014. **DVD 4251**

Ekranizacja wstrząsających wspomnień Salomona Northupa. To wydarzyło się naprawdę. Jest rok 1841. Na północy Stanów Zjednoczonych już od lat czarnoskórzy obywatele cieszą się wolnością. Jednak w stanach południowych wciąż

panuje niewolnictwo. Mieszkający w Waszyngtonie Salomon Northup – czarnoskóry wolny i wykształcony człowiek, ojciec dwojga dzieci, szczęśliwy mąż i szanowany obywatel – zostaje podstępem porwany i sprzedany handlarzom niewolników. Tak rozpoczyna się trwająca 12 lat dramatyczna i niezwykła odyseja człowieka, który wbrew otaczającej go brutalnej rzeczywistości próbuje przetrwać i nigdy nie stracić nadziei na wolność. Człowiek raz wolny, pozostanie nim na zawsze.

81. Zwycięzca [DVD] = Race / scenariusz Joe Shrapnel, Anna Waterhouse ; reżyseria Stephen Hopkins. - Warszawa : Monolith Films, 2016. **DVD 3567**

Czarnoskóry Jesse Owens to niezwykle utalentowany lekkoatleta, który dzięki własnej sile i wsparciu trenera wspina się na szczyt i trafia do amerykańskiej reprezentacji olimpijskiej na igrzyska w Berlinie 1936 roku. Olimpiada ta w założeniu Hitlera ma być nazistowską manifestacją wyższości białej rasy. To właśnie Owens przejdzie do historii burząc te propagandowe plany, zdobywając cztery złote medale i wzbudzając zachwyt niemieckiej publiczności ku wściekłości Führera.

82. Żeby nie było śladów [DVD] / scenariusz Kaja Krawczyk-Wnuk ; na podstawie powieści Cezarego Łazarewicza ; reżyseria Jan P. Matuszyński. - Warszawa : Kino Świat, 2022. **DVD 4500**

Grzegorz Przymek, syn opozycyjnej poetki, zostaje zatrzymany przez milicję i śmiertelnie pobity. Jedynym świadkiem zajścia jest Jurek Popiel, kolega Grzegorza, który decyduje się złożyć obciążające funkcjonariuszy zeznania. Początkowo aparat państwowy bagatelizuje sprawę. Gdy jednak ponad 20 tysięcy ludzi przemaszeruje przez ulice Warszawy za trumną Przemka, władza decyduje się użyć wszelkich dostępnych narzędzi. Rozpoczyna się operacja "Junior", której celem jest powstrzymanie Jurka przed ujawnieniem prawdy. Film powstał w oparciu o wątki zawarte w nagrodzonym Literacką Nagrodą NIKE reportażu Cezarego Łazarewicza "Żeby nie było śladów. Sprawa Grzegorza Przemka"

83. Życie na podsłuchu [DVD] = Das Leben der Anderen / scenariusz i reżyseria Florian Henckel von Donnersmarck. - Warszawa : Monolith Films, 2007. **DVD 4588**

Berlin Wschodni, listopad 1984 roku. Gerd Wiesler, agent służb specjalnych Stasi, a jednocześnie wiernopoddańczy członek partii, otrzymuje nowe zadanie. Ma zebrać dowody obciążające dramaturga Georga Dreymana i jego partnerkę, aktorkę Christę-Marię Sieland. Ta barwna para prezentuje styl życia i poglądy, które sprzeczne są z obowiązującą jedynie słuszną doktryną partii. W nadziei na awans Wiesler gorliwie zabiera się do roboty. Jednak obserwacja życia codziennego niepokornej pary zaczyna wywierać zaskakujący wpływ na agenta. Zmienia się jego sposób myślenia, a otwierający się przed nim kompletnie nowy świat zaczyna go coraz mocniej fascynować.

Poznaj historię z grami planszowymi

1. **Był sobie człowiek** [Pomoce dydaktyczne] : Historia Polski / koncepcja gry Janusz Feliks ; projekt postaci Jean Barbaud ; ilustracje Anna Trzcńska ; projekt graficzny Piotr Żyłko, Tomasz Żyłko. - Warszawa : Hipokampus, 2018. **PD 136**

Mistrz i przyjaciele proponują w grze podróż, od początków państwa polskiego do czasów współczesnych. Poznamy wspólnie wiele ważnych wydarzeń naszej burzliwej historii, poznamy wielkich Polaków którzy ją tworzyli. Podczas wędrówki należy zachować szczególną czujność, czekają nas niespodziewane ataki zbója, będziemy ścierać się w pojedynkach z rywalami. Trzeba wiele sprytu, pomysłowości i oczywiście inteligencji by okazać się lepszym od innych. Jak zawsze można liczyć na pomoc Mistrza.

2. **CVlizacje** [Pomoce dydaktyczne] : Napisz życiorys swojego plemienia! / Jan Zalewski ; ilustracje Piotr Socha. - Warszawa : Granna, 2015. **PD 97**

Pełna humoru podróż przez stulecia. Najważniejsze idee, architektura i wynalazki z historii ludzkości zaprezentowane z przymrużeniem oka. Gracze wcielają się w rolę władców. W trakcie gry próbują zgromadzić jak najwięcej dóbr, które mogą wymieniać na wynalazki, budynki i narzędzia. Te z kolei pomagają im zdobyć jak najwięcej punktów zadowolenia.

3. **Historia Polski** [Pomoce dydaktyczne] / redakcja Hubert Bobrowski ; ilustracje Zuzanna Wollny. - Warszawa : Edgard, 2020. **PD**

Wspaniała przygoda dla miłośników podróży w czasie oraz ciekawostek historycznych. Gracze ścigają się o zwycięstwo i poznają przy tym życie mieszkańców dawnej Polski. Dodatkowe zadania z wyszukiwaniem obrazków z kart na planszy urozmaicają rozgrywkę, a przy tym ćwiczą spostrzegawczość oraz refleks. Co sprzedawano w sukiennicach? Jak ubierała się szlachta? Dokąd można było popłynąć statkiem „Batory”? – odpowiedzi na te i wiele innych pytań można poznać w czasie emocjonującej zabawy.

4. **Kolejka** [Pomoce dydaktyczne] : gra planszowa / Karol Madaj ; opracowanie merytoryczne Andrzej Zawistowski ; projekt graficzny Natalia Baranowska, Marta Malesińska, Marta Przybył. - Warszawa : Instytut Pamięci Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu ; Gdynia : Trefl, 2014. **PD 91**

Gra opowiadająca o realiach życia codziennego w latach schyłkowego komunizmu w Polsce. Gracze muszą wysłać swoją rodzinę do sklepów na planszy i kupić wszystkie towary z listy zakupów. Problem polega jednak na tym, że półki w pięciu osiedlowych sklepach są puste. W tej realistycznej grze planszowej trzeba nieźle „kombinować”, żeby zdobyć upragniony towar.

5. **Mini quiz o świecie** [Pomoce dydaktyczne] : gra, zabawa, informacje o świecie : historia, geografia i przyroda, nauka i technika, kultura i sztuka. - Chwaszczyno Aleksander, [2013]. **PD 19**

Gra, w trakcie której uczestnicy odpowiadają na pytania dotyczące historii, geografii i przyrody, nauki i techniki oraz kultury i sztuki świata. Gracze mogą odpowiadać na 180 pytań z 45 kart, a do wyboru mają 540 odpowiedzi.

6. **Miś Wojtek** [Pomoce dydaktyczne] = Wojtek the Bear / mechanika Karol Madaj ; na podstawie pomysłu Aleksandry Gąsiorek i Magdaleny Gąsiorek ; opracowanie zasad gry Łukasz M. Pogoda ; ilustracje Dominika Kiszkiel, Paulina Żak ; redakcja Magdalena Baj, Katarzyna Zonn-Pasternak. - Warszawa : Instytut Pamięci Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu : Biuro Edukacji Narodowej, 2019. **PD 133**

To edukacyjna gra planszowa. Odwołujący się do realiów II wojny światowej „Miś Wojtek” ukazuje dzieje Polaków wywiezionych z terenów okupowanych przez Związek Sowiecki i ich długą wędrówkę z Rosji, przez Iran, Palestynę, Egipt i Włochy aż do Szkocji.

7. **Nasza Polska** [Pomoce dydaktyczne] : 100 lat niepodległości Polski 1918 - 2018 : Gra rodzinna łącząca pokolenia. - Nowa Iwiczna : Jawa, [2018]. **PD 25**

Rodzinna gra planszowa przygotowana z myślą o 100-tnej rocznicy niepodległości Polski. Gracze przesuwają swoje pionki od pola Start w kierunku Mety. Po drodze losują Karty z pytaniami, które podzielone są na cztery okresy: Odzyskanie niepodległości i Bitwa Warszawska, II Wojna Światowa i Okupacja, czasy PRL-u, Solidarność i wejście Polski do Unii Europejskiej. Pod każdym pytaniem umieszczone są trzy odpowiedzi, w tym jedna prawidłowa. Po udzieleniu odpowiedzi gracze otrzymują ustaloną kwotę Marek Polskich. Gdy gracz nie zna odpowiedzi może za odpowiednią kwotę kupić podpowiedź lub odrzucić jedną błędną odpowiedź. Osoba, która pierwsza dotrze do Mety przerywa rozgrywkę. W tym momencie podliczane są pieniądze zebrane przez każdego gracza. Wygrywa ten, kto zbierze najwięcej Marek Polskich. Jeżeli w grze chce uczestniczyć większa ilość graczy można wprowadzić rozgrywki drużynowe.

8. **Piast** [Pomoce dydaktyczne] : rzut kostką przez polskie dzieje : zabawa historyczna / koncepcja, opracowanie i tekst instrukcji nowej edycji gry Aldona Mikucka ; na podstawie gry historycznej autorstwa Klementyny Hoffman, Zofii d'Abancourt ; redakcja językowa i korekta Stanisław Trela ; opracowanie graficzne Przemysław Solski. - Wrocław : Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 2013. **PD 56**

Piast – historyczna gra planszowa wydana przez Zakład Narodowy im. Ossolińskich. Jest to reprint gry planszowej „Piast” z 1904 r. uzupełniony dodatkowymi elementami, które pozwolą zagrać na starej planszy w nowy sposób. W pudełku umieszczono nie tylko reprint oryginalnej gry z 1904 roku (plansza i instrukcja autorstwa Zofii D'Abancourt), ale także dodatkowe elementy sprawiające, że rozgrywka będzie atrakcyjna również dla dzisiejszych graczy (m.in. nowoczesną instrukcję, „Historyczną gry osnowę” oraz woreczek pełen kartonowych monet, które pełnią funkcję punktów, a wyglądają zupełnie jak autentyczne dukaty i talary bite przez dawnych królów).

9. **Początki państwa polskiego** [Pomoce dydaktyczne] : puzzle historyczne / autor ilustracji Magdalena Markowska. - Błonie : QBUM Grupa Wydawnicza REGIO, 2016. **PD 22**

Puzzle składają się z 84 dużych elementów tworzących po ułożeniu ilustrację o nieregularnych kształtach o wymiarach aż 64 x 46 cm. Na pudełku znajdują się legendy i informacje o ważnych wydarzeniach z początków państwa polskiego.

10. **Polska** [Pomoce dydaktyczne] : gra edukacyjna : edycja specjalna / redakcja Hubert Bobrowski ; ilustracje Monika Rychlicka-Borzechowska. - Warszawa : Edgard, 2022. **PD 483**

Edukacyjna gra, w której gracze poznają najciekawsze zakątki Polski. W tym wyścigu o zwycięstwo decydują spostrzegawczość, refleks, łut szczęścia oraz znajomość polskiej przyrody, historii i geografii. Dzięki różnorodnym wariantom rozgrywki zabawę można dostosować do wieku i temperamentu graczy. Opisy wielu ciekawostek i atrakcji zainspirują z pewnością do wspólnego, rodzinnego podróżowania po kraju nie tylko palcem po mapie. W trakcie rozgrywki gracze poznają tajemnice polskich miast, ich historię, zabytki oraz ciekawostki dotyczące różnych regionów kraju.

11. **Polska Luxtorpeda** [Pomoce dydaktyczne] / Reiner Knizia ; ilustracje Robert Konrad. - Warszawa : Egmont Polska, 2017. **PD 504**

Gracze wykładają kolejne karty z różnych kategorii (np. Dzikie zwierzęta, Zwierzęta domowe, Rośliny uprawne, Pojazdy, Krajobrazy, Świąta, Potrawy, Baśnie i legendy, Przywódcy, Ważne daty, Pomniki, Sport, Sławni Polacy czy Trudne słowa) i muszą zapamiętać ich położenie na stole. Cały czas pojawiają się nowe karty, a niektóre są zabierane, więc łatwo się pomylić. Pudełko zawiera wersję podstawową, w którą mogą grać nawet pięcioletnie dzieci oraz wersję rozszerzoną dla starszych lub bardziej doświadczonych graczy. W grze występuje 98 różnych obiektów, postaci i wydarzeń nawiązujących do polskiej przyrody, kultury i historii. Żeby wygrać, nie gracz musi być omnibusem, a jedynie wykazać się dobrą pamięcią i refleksem. Dobra zabawa to nie wszystko, przy okazji gry można się wiele nauczyć. Sporo ciekawostek, ważnych dat związanych z Polską to tylko niektóre walory edukacyjne.

12. Timeline [Pomoce dydaktyczne] : **nauka i odkrycia** / Frédéric Henry ; ilustracje Nicolas Fructus, Xavier Collette. - Gdańsk : Rebel, 2017. **PD 249**

Co odkryto najpierw: Amerykę czy Australię? Co wynaleziono wcześniej: narkozę czy insulinę? Wraz z grą karcianą Timeline gracze poznają odpowiedzi na te, oraz wiele innych pytań, konfrontując swą wiedzę i domysły z faktyczną chronologią. Jednak nie muszą znać faktycznych dat odkryć. Do zabawy potrzeba jedynie trochę logiki, rozsądnego myślenia i gotowości do dobrej zabawy.

13. Timeline [Pomoce dydaktyczne] : **Polska** / Frédéric Henry ; ilustracje Agnieszka Dąbrowiecka. - Gdańsk : Rebel, 2017. **PD 218**

Czy wiesz, że spinacz biurowy wynalazł Polak? A może jesteś w stanie odgadnąć datę tego wydarzenia? Pamiętasz, kiedy Polska odzyskała niepodległość? Jak myślisz, co zbudowano wcześniej: Bazylikę Mariacką w Gdańsku czy kopalnię soli w Wieliczce? Wybierz jedną z posiadanych w ręku kart i zdecyduj, czy prezentowane przez nią wydarzenie miało miejsce przed tym, które leży już na stole, czy po nim. Następnie odwróć kartę i sprawdź, czy masz rację! Nie musisz znać żadnych dat i wydarzeń, wystarczy dedukcja i trochę szczęścia.

14. Timeline [Pomoce dydaktyczne] : **wiedza ogólna** / Frédéric Henry ; ilustracje Nicolas Fructus, Xavier Collette. - Gdańsk : Rebel, 2017. **PD 250**

Co było pierwsze: odkrycie wina czy wynalezienie klucza? Czy najpierw pojawiła się historia o Robin Hoodzie czy może szampon? Wraz z grą karcianą Timeline gracze poznają odpowiedzi na te, oraz wiele innych pytań, konfrontując swą wiedzę ogólną i domysły z faktyczną chronologią. Jednak nie muszą znać faktycznych dat odkryć. Do zabawy potrzeba jedynie trochę logiki, rozsądnego myślenia i gotowości do dobrej zabawy.

15. Timeline [Pomoce dydaktyczne] : **wynalazki** / Frédéric Henry ; ilustracje Nicolas Fructus, Xavier Collette. - Gdańsk : Rebel, 2017. **PD 248**

Co wynaleziono najpierw: żarówkę czy okulary? Co powstało wcześniej: Empire State Building czy pierwsze wydanie Władcy Pierścieni J.R.R. Tolkiena? Alfabet Morse'a powstał przed, czy po wynalezieniu korkociągu? Wraz z grą karcianą Timeline gracze poznają odpowiedzi na te, oraz wiele innych pytań, konfrontując swą wiedzę i domysły z faktyczną chronologią. Jednak nie muszą znać faktycznych dat powstania wynalazków! Do zabawy potrzeba jedynie trochę logiki, rozsądnego myślenia i gotowości do dobrej zabawy!

16. Uczę się w mig [Pomoce dydaktyczne] : **historia Polski** : 40 tabliczek. - Chwaszczyno : F.H.U. "MULTIGRA", [2019?]. **PD 122**

Gra edukacyjna, która rozwinie pamięć i spostrzegawczość, a dodatkowo poszerzy wiedzę z zakresu historii Polski. W grze wygrywa ten, kto najlepiej zapamięta położenie par dat i wydarzeń historycznych, odkrytych na chwilę, spośród wszystkich ilustrowanych tabliczek leżących na stole rewersem do góry.

17. Wielcy Polacy [Pomoce dydaktyczne] : historyczna gra edukacyjna / pomysł i zasady gry: Julia Pogorzelska ; ilustracje: Przemysław Sałamacha, Joanna Sęk. - Częstochowa : Adamigo, 2018. **PD 26**

Gra, która ma za zadanie przybliżyć sylwetki postaci z historii Polski, które przyczyniły się do jej rozwoju i rozświetlenia w świecie. Na kartach przedstawione są fakty oraz ciekawostki z życia 55 wyjątkowych Polaków urodzonych do 1918 roku

18. Wynalazki, które zmieniły świat [Pomoce dydaktyczne] : gra edukacyjna / tekst pytań Marceli Łasocho ; ilustracje Dorota Wojciechowska-Danek. - Kraków : Bright Junior Media, 2018. **PD 55**

Gracze poznają małe i duże wynalazki, dowiadują się, kiedy i dlaczego powstały i jak zmieniły nasz świat! Pytania do quizów są podróżą przez wieki, dzięki której dzieci poznają historię techniki i wynalazców oraz zdobędą wiedzę na temat powstania przedmiotów i zjawisk znanych z codziennego życia. Gracze zadają sobie wzajemnie pytania i wygrywa ten, kto zdobędzie najwięcej kart. Gra nie tylko sprawdza i utrwala posiadaną wiedzę, ale także daje możliwości poznania nowych faktów i zachęca do rozwijania zainteresowań.

19. ZnajZnak [Pomoce dydaktyczne] : gra edukacyjna / projekt gry Karol Madaj. - Warszawa : Instytut Pamięci Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu, 2012. **PD 20**

Gra edukacyjna, która za pomocą 133 symboli opowiada historię Polski od 1918 do 1989 roku.